

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFOLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 16.— P, FELEVRE 8.— P, NEGYEDEVRE 4.— P
KÜLFOLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 20.— PENGÓ, FELEVRE 10.— PENGÓ

Hírdetési árak: a kihirdetési rovathoz előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűvel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szöveg) egy pengő. A hirdetési díjak előre fizetendők.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ., FSZ. 2.

TELEFONSZÁM: 118-489.

Magyar királyi postelakárképzéztéri csekk száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Aki a lapot az előfizetés lejártá előtti 8 nappal legkésőbb nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre megkötés szabályainak tekintendő, mint az előző megrendelése szövege.

Nagyhirdetésekre: egy hatoldalas (35 mm széles) milliméteres egyszeri beiktatása 20 fillér. Szövegeoldalon (75 milliméter széles) 60 fillér.

A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

BEIÖLTENDŐ ALLASOK

Automatikus öröslésben jártas, nős, józan, rend- és tisztaság-szerető molnárségédet keresek mellette állandó munkára. Akóts Vilmos, Polgárdi. 6012

Keresünk azonnala ügyes molnárségédet, munkában jártas előnyben. Sajóvölgyi Múmalom, Tornalja. 6015

Keresek azonnala fiatal, nőtlén, feltétlen megbízható segédet havi kilencvennel. Cserháti malom, Salgótarján. 6016

Gépész keresek 40 HP Diesell motorhoz, mely futtatására van átalakítva. Csak szakemberek jelentkezzenek, próbaidő szükséges, fizetés személyes megbeszélés tárgya. Utazást nem térítik. Az állást január 15-re kell betölteni. Szabó Dénes malom tulajdonos, Somogyisz. 6020

Felvidéki malom megfelelő képzettségű rendelőkeresést, könyvelésben és levelezésben gyakorlatított tisztviselőt keresek mellette állandó munkára. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével „szorgalmas 6021” jellegre a kiadóhivatalhoz küldendők. 6021

Mázsáláshoz molnárségédet keresek, ki örösléshez és javításokhoz tökéletesen ért, 8 búza, 4 rozsjárathoz. Hengermalom, Gőncz. 1843

Főmolnárt keresek fizetés megjelöléssel 2 1/2 vasos vegyes típusu malom. Csak kérelmező szakember ajánlatát kérem, aki az öröslés minden ágában tisztában van. Próbaidő megkívántatik. Galauer József Kál. 6024

Molnárségéd visszaöntéses váltómű malomba állandó munkára kerestetik. Tukora malom, Látvány, Somogy megye. 6028

Keresek kaucióval szerelőmolnárt, aki 7 járatú rozsz és 4 járatú vízszelvényes búzamalomot feleltető mellette felzerelt. Pályázatot „kaució” megjelöléssel keressék. Hengermalom, Kenéz. 6029

Malomtulajdonos 28 éves keresést, megősnülne. Jobb családból származó házias molnárségéd, vagy hozzátartozóik levelére bővebben. Szeretnék boldog lenni” jellegre kiadóhivatal továbbít. 1833

Fiatal molnárségéd bármikor belépésre állást keres. Szakolást is vállal, szerény igényekkel. Kovács János molnárségéd, Nagyhalász, Szabolcs megye. 1858

2000 pengő óvadékkal malom vezetését vagy elszámolásra Dunántúlon esetleg haszonbérbe is átveszem. Csak komoly malomok szíves meghívását kérem ízem fizetés megjelöléssel. Nagy Imre, Kiskörpád. 1855

Kezelői jobb segédi állást keresek önállóan dolgozni tudó mestervizsgázott, 31 éves, nős molnár. Szujza Antal, Ujkigyó, Gyulaeperies 39. sz. 1841

Fiatal molnárségéd bármikor belépésre állást keres. Szakolást is vállal, szerény igényekkel. Kovács János molnárségéd, Nagyhalász, Szabolcs megye. 1858

2000 pengő óvadékkal malom vezetését vagy elszámolásra Dunántúlon esetleg haszonbérbe is átveszem. Csak komoly malomok szíves meghívását kérem ízem fizetés megjelöléssel. Nagy Imre, Kiskörpád. 1855

Kezelői jobb segédi állást keresek nős, famunkát is érthető szakember. Állandó állást elfogadok. Vaskó István főmolnár, Czigánd. 1831

Tanoncnak elmegyek malomba, 18 éves gyakorlati vagyok, jó családból. Dredan József, Szőlőliget. 1840

Mestervizsgázott nős molnárségéd, részmolnári állást keres kaucióval, hosszabb bizonyítványokkal, könyvelést vagy jobb segédi állást is elfogad. Hende István molnármester, Pápa. Kishantai malom. 6025

32 éves mestervizsgázott molnárségédet keres azonnala Tauber, Herceglalva. 1844

32 éves nős munkához értő molnár, vezetői vagy jobb segédi állást keres. Petrényi József, Miskolc, Urak-utca 51. 1852

38 éves gépész, géplakatos iparkodó jó munkás ember, kinek vizsgái az összes vezérművekről, elektromos gépekről, gázmotorokról megvannak, 14 éves malmi gyakorlattal állást keres április 1-re. Ezenkívül esztétizáló, hengervalkó, autotraktor, cséplőgépek javítását szakszertűen végzi. Szíves meghívást kér „Szorgalmas 6023” jellegre a kiadóhivatalba. 6023

25 éves nőtlén molnár állást keres azonnali belépésre. Gyurcsák Jenő, Jászszentandrás. Gábor malom. 1848

Főmolnári állást keres ötvágósnak „Elsőrendű szakember” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 1846

30 éves kiscsaládu molnárségéd 10 évi gyakorlati állást keres 15-re fizetés megjelöléssel. Hagymási Imre, Kenderes. 1850

Gépész, tanult géplakatos, esztétizáló, hegesztő, szerszámgepekkel együtt jó bizonyítványokkal, bármilyen motor mellé állást keres. Motorokat alakít, javít. Csak komoly cégek meghívását kérem. Szentpály motorszerelő, Balatonboglár. 1849

27 éves járdoduru hadmentes keresést, nőtlén, mestervizsgázott molnár közepes típusu vegyes malomokban vezetői, könyvelői, mázsálói állást vállalna mellette. Tudást és szorgalmat értékelni tudó urak meghívását kéri „Török 6027” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 6027

Kezelői jobb segédi állást keres önállóan dolgozni tudó mestervizsgázott, 31 éves, nős molnár. Szujza Antal, Ujkigyó, Gyulaeperies 39. sz. 1841

Fiatal molnárségéd bármikor belépésre állást keres. Szakolást is vállal, szerény igényekkel. Kovács János molnárségéd, Nagyhalász, Szabolcs megye. 1858

2000 pengő óvadékkal malom vezetését vagy elszámolásra Dunántúlon esetleg haszonbérbe is átveszem. Csak komoly malomok szíves meghívását kérem ízem fizetés megjelöléssel. Nagy Imre, Kiskörpád. 1855

Kezelői jobb segédi állást keresek nős, famunkát is érthető szakember. Állandó állást elfogadok. Vaskó István főmolnár, Czigánd. 1831

Tanoncnak elmegyek malomba, 18 éves gyakorlati vagyok, jó családból. Dredan József, Szőlőliget. 1840

Mestervizsgázott nős molnárségéd, részmolnári állást keres kaucióval, hosszabb bizonyítványokkal, könyvelést vagy jobb segédi állást is elfogad. Hende István molnármester, Pápa. Kishantai malom. 6025

32 éves mestervizsgázott molnárségédet keres azonnala Tauber, Herceglalva. 1844

32 éves nős munkához értő molnár, vezetői vagy jobb segédi állást keres. Petrényi József, Miskolc, Urak-utca 51. 1852

38 éves gépész, géplakatos iparkodó jó munkás ember, kinek vizsgái az összes vezérművekről, elektromos gépekről, gázmotorokról megvannak, 14 éves malmi gyakorlattal állást keres április 1-re. Ezenkívül esztétizáló, hengervalkó, autotraktor, cséplőgépek javítását szakszertűen végzi. Szíves meghívást kér „Szorgalmas 6023” jellegre a kiadóhivatalba. 6023

25 éves nőtlén molnár állást keres azonnali belépésre. Gyurcsák Jenő, Jászszentandrás. Gábor malom. 1848

Főmolnári állást keres ötvágósnak „Elsőrendű szakember” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 1846

30 éves kiscsaládu molnárségéd 10 évi gyakorlati állást keres 15-re fizetés megjelöléssel. Hagymási Imre, Kenderes. 1850

Gépész, tanult géplakatos, esztétizáló, hegesztő, szerszámgepekkel együtt jó bizonyítványokkal, bármilyen motor mellé állást keres. Motorokat alakít, javít. Csak komoly cégek meghívását kérem. Szentpály motorszerelő, Balatonboglár. 1849

27 éves járdoduru hadmentes keresést, nőtlén, mestervizsgázott molnár közepes típusu vegyes malomokban vezetői, könyvelői, mázsálói állást vállalna mellette. Tudást és szorgalmat értékelni tudó urak meghívását kéri „Török 6027” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 6027

Kezelői jobb segédi állást keresek önállóan dolgozni tudó mestervizsgázott, 31 éves, nős molnár. Szujza Antal, Ujkigyó, Gyulaeperies 39. sz. 1841

Fiatal molnárségéd bármikor belépésre állást keres. Szakolást is vállal, szerény igényekkel. Kovács János molnárségéd, Nagyhalász, Szabolcs megye. 1858

29/600 3/8, 21, 21/a hengerekkel azonnali szállításra kaphatók. Rácz Armin és Társa, Budapest (VI., Ó-utca 7.) 2142/3

1 drb Langen és Wolf gyártmányú, 5833 számú, keveset használt petroleum üzemű, 12 lóerős fekvőhengeres motor 800— aranypengőért eladó. Lábassy-féle Gépgyár r. t., Törökzentmiklós. 5940

Főtengelyek és hengerek csiszolása, valamint az autó- és szántómotor szakmába vágó összes alkatrészek készítése: Dedics Testvérek, Budapest (VIII., Thék Endre-utca 15.). 2041

21/a tartalék hengerek azonnali szállításra kaphatók. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI. Ó-utca 7. 2142/2

Wörner 4 részű szabadonlengő iker szikszita kitűnő állapotban olesón kapható. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI. Ó-utca 7. 2142/3

22/65 Ganz dupla síma vaszekerényes hengerekkel igen olesón kapható. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI. Ó-utca 7. 2142/m

Szárítóoszlopok Kemény Manóval, Budapest, V. Akadémia-utca 21. 2191/u

Automatikus gabonamérleg 10, 100, 200 kg., egyszeri kiöntésre kaphatók. Kemény Manó, Budapest, V. Akadémia-utca 21. 2191/e

Traktor- és stabil-hengerek, főtengelyek legprezibbebb közörlésű modern amerikai rendszer szerint. Dugattyúk, dugattyúgyűrűk, csapszegek, szelepek stb legolcsóbban gyári garanciával: Solymosy és Társa, Budapest (VIII., Tavaszmező-utca 6.) 468

Darálóköveket és hámzóköveket legjobb kivitelben szállít. Varga Ottó Lajos csiszológyár, Budapest (VI., Fővény-utca 89.) Tel.: 291-493. 2003

Seck kúptányéros kefégep kapható. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2142/g

Eladó egy Bulford gyártmányú 3 méter csúcs-távolságú esztétizáló és egy oszlopos fűrőgép. Dámsódi Lajos, Szentcs. gr. Tisza István utca 11. 6014

100 HP. szivógépmotorhoz megfelelő nagyságú, jókában levő fatüzelésű generátor keresek. Akóts Vilmos hengermalma, Polgárdi. 6011

1937. évben épült modern, 120 g napi teljesítményű gázmotoros malommal előnyös betétele miatt minden elfogadható áron sűrűsen eladom. Grünbaum Lajos, Bacsalmás. 6018

Olajmalom berendezést, 500 átm. prést keresek megvételre. Nagyhadós, Szatmár megye. 1835

Ajánlok eladásra kátrányt generátorból, érdeklődni lehet Lövi Béla, Porcsalma. 1837

Máv. 6-os gőzalakított magánjáró, 16 éves, jókában, eladó esetleg hozzávaló cséplő is. Nagy Lajos, Kemencsmagasi, Vas megye. 1838

Jóforgalmú kilencjáratú waggonos malom állandó üzemeltetővel eladó. Csavvározás van. „Huszonötvezrel átvehető” jellegre a kiadóhivatalba. 1832

Eladó 25 HP traktor malom meghajtására is megfelelő. Bövebbet Maróti László, Budapest, XI. Horváth Miklós út 83. 6010

Veszek jókában levő használt 4 lóerős alacsony fordulatszámú petroleum motort. Bem Gyula, Órszpuszta, Sárszentmiklós. 1830

Vennék 60-80 HP féltábil gőzgepet. Hesz L. Lajos, II. Margit krt. 5/b. 1837

Feleltársat keresek jó forgalmú vágó és olajmalom 5 éves bérletéhez 5-6 ezerrel. Hengermalom, Szabolcs megye. 6030

50 m² Corwall gőzkazán, fűtőtesttel tüzeléssel, eladó. Hesz L. Lajos, II. Margit krt. 5/b. 1836

Sárospataki malomköveket olesón szállít. Kardos Dániel malomkőfaragómester, Sárospatak (Kövi Sándor u. 2.) 417

Elektromotorok dinamók nagy választékban, tekeréselés, szerelés, csereüzletek. Rymorz, Budapest (Váci-út 50.). 2035

Malomszereléseket felelőséggel vállalok, hámzógépeket, daratisztítókat, szabadonlengő szikszitákat, jutányos árban szállítok. Fábry Sándor malomtechnikus, Haldobozosbóly. 5887

Villanymotorok dinamók gépek állandó nagy rakatára, javítóműhely. Elektroipar, Budapest. (VI., Csengery-utca 71.) 123-882. 2002

Hengerfejrepedés ellen védekezhetsz a „Motorvédő” készítmény alkalmazásával. Kemény Manó Budapest, V. Akadémia-utca 21. 2191/f

Figyelem! Gépvásárlóknak! Aki nyugodtan akar aludni, traktort, szivógepet, 2 lóerőtől kezdve Diamanthez, köljőse vegni, mert egyévi jótállást vállal és részletfizetésre is ad. Budapest (Váci-út 86.) 2092

22/80-as, szimpla, vaszekerényes, 3/8-os és 21-es hengerek kaphatók. — Kann és Heller Rt., Budapest (V. Vilmos császár-út 62.) 2190/b

Barnasgenerátorok szabadalmazott salaklevágó- és buktatóostályal, díszmázavak kátráva. Kátránykiválóítókat, minden ártványt külön is adok generátorokhoz. Készítünk hengerfűrészeket, dugattyúkat, karikákat, gőzhengert helyszínen fűrészek. Mindennemű malomiparalkatrészeket készítek: Bartók György gépüzeme, Budapest (XIII., Szege-di-út 48.). 2012

Szalagfűrészgépek és más fém munkálógépek eladó. Horetzky Károly, Újpest (Szent István-ter 17.) Telefon 494-059. 2300/f

Veszek fém munkálógépeket és asztalösszerakhatókat készpénzért. Közvetítőket díjazok. Horetzky Károly, Újpest (Szent István-ter 17.) Telefon 494-059. 2300

Zsákeszűda kapható. Kemény Manó, Budapest, V. Akadémia-utca 21. 2191/z

Szabadonlengő sziksziták 2, 3, 4, 6 és 8 osztályosak. Kemény Manóval, Budapest, V. Akadémia-utca 21. 2191/e

Eredeti Oroszlán-védjegyű szitaselymek, drótszelepek, kontaktószvelepek legolcsóbban: Roseth Györgynél, Budapest (V., Katona József-utca 27.) 2000/f

Kiörlést elősegíti „Tipp” tányérfelbontó. Kemény Manó Budapest, V., Akadémia-utca 21. 2191/f

Eladó üzemnagybővítés miatt R. Wolf féltábil 70 HP komponend kondenzátoros tühlévítésű gőzgep, üzemben megtekinthető. Úgyanott eladó egy 3000 mm. csúcs-távolságú erősen mélyített komplett esztétizáló. Cím: Tiszaléki Múmalom, Tiszalék. 1827

Eladó 2.4 HP. 220 voltos egyenáramú prima üzemképes dinamó 180 pengőért. Hosszu gépműhely, Dombóvár. 6022

Golyóscsapágyak csapágyházak, használtak, újak, transzmissziók, alkalmi áron. Nánási Sándor, Budapest, V., Váci-út 44. (Ferdinand-hídnál) 2036

Elektromotorok dinamók, generátorok minden nagyságban és áramnemre jutányosan kaphatók, csereüzletek, javíthatók garancia mellett. Kékő István, Budapest (VI., Nagymező-utca 66.). 2011

Hatjáratú turbinás malom óvadékképes szakemberek bérbe vagy részkeresetre átadó. Trajkoritsné, Pétiúrdó. 1847

Függőlegeskövi darálók különféle nagyságban olesón kaphatók. Kann és Heller r. t., Budapest V., Vilmos császár-út 62. 2190/m

Malmosok figyelmébe: Mindenféle műszaki cikkek, Dufour szitaselymek, malomkövek, végtelenített teveször-szjak, hevederek, csapágy-lémelek, bronzrudak stb., valamint mezőgazdasági gépek és alkatrészei olesón nagy rakatára. Orményi Károly műszaki nagykereskedő, a Baross Szövetéség tagja, Budapest, V., Báthory-utca 7. 2139

Csigatriór gyári, elsőrendű kivitelben kapható: Zöldhegyi M. István, Budapest, (Báthory-u. 3.) 2033/f

Szalagfűrés minden méretben, újak és használtak és egyéb fém munkálógépek, állandóan kaphatók. Kellner, Újpest, Petőfi-utca 22. 2174

Kettős daratisztító gépet rakatárral szállít: Kann és Heller r. t., Budapest (V., Vilmos császár-út 62.) 2004/4

30/60 Seck tartalék henger teljes vastagságban rovátkolt, olesón eladó. Kriszthaber Károly Budapest, Klapka-utca 7/b. 2066

Mágnesek használtak, olesón kaphatók. Rácz Armin és Társánál, Budapest (VI., Ó-utca 7.). 2142/a

Csigatriór, ha jól akar, gyót vegyen. Beszeresethető: Orményi Károly cégnél, Budapest (V., Báthory-u. 7.) 2010

Szitaselyem- darabok, újak minden számban legolcsóbban: Karikónánál, Budapest (Király-u. 82.) 496

Golyóscsapágyakat cséplőgépekhez, traktorokhoz, malomgépekhez minden méretben, gyári garanciával javíthatunk. Új golyóscsapágyakat, csapágyházakat legolcsóbban szállítunk Solymosy és Társával Budapest, Tavaszmező utca 6. 469

Megvételle esetleg bérbe keresek erős üzemben levő vízimalmot csuvarmentes víziképen komplett vagy berendezés nélkül, ajánlatokat kimerítő részletes leírással, vídek és ár megjelöléssel. „Tökezőr” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 1816

R. Wolf 45-50 HP féltábil gőzgep eladó alacsony magas nyomású tühlévítésű kondenzációs 12 légkörre kihozható csőrendszerrel, 1940 május 1-ig üzemben megtekinthető. Gőzmalom Medina, Tolna megye. 1740

Négyhengeres 50 lovas Ganz gyártmányú szivó gépmotor fatüzelésű generátorral eladó. Üzemben megtekinthető. Globus Faipar és Fűrésztelen, Gyöngyös. 6026

12 H. P. stabil Langen faszentes szivó gépmotor 950— pengő, 500 mm. eredeti Monarch daráló 500— pengő, vaslappal vaslások. Várkonyi Sándor, Ráckeve. 1845

Bérbeadnám, vagy eladó szivó gépmotoros malommal. Szuszán János, Kétevháza. 6019

Hengerek fogaskerekek, tartalékhangerek, Ewart-lánc, filtervasrészek, kővasrészek, közlőműalkatrészek és az összes malomberendezési cikkek jutányos árban beszeresethetők: Geiger Benő, Budapest, XIII., Gömb-u. 36. Tel.: 291-438. 2037

„Rábe” tányéros modern kivitelű detasörök rakatárral kaphatók. Rácz Armin és Társa, Budapest (VI., Ó-utca 7.) 2009

Motorokat fa-, csuka-, barnaszerelmű használt üzemképes 10-150 HP teljesítményű szállítunk. Gyári javításokat, hengerfűrészeket, csiszolókat, dugattyúkat, gyűrűket, hengerfejeket, főtengelyeket előnyös árban készítünk. Atalakítástok mindent üzemre vállalunk. Csereüzletek kötik: Kurucz Testvérek gépipari vállalat, Budapest (VI., Angyalföldi-út 6.). 2038

2. sz. hámozógépek Besser és Wörner gyártmányú kaphatók. Rácz Armin és Társánál, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2142/f

Villanymotorok dinamók eladásra, vételre, csere, gombolyítás és szakszerű javításra: Szabados, Budapest, V., Váci-út 18. 2042

W. gmann hengerekkel alacsonyok, daragepek, sziksziták félláron eladók. Atszerelest vállalok. Szabó fűrészelő, Budapest, Vilmos császár-út 76. III. 1851

Bérbeadó vezetés hiánya miatt 5000 lammal kőszög egyedül 10 járatú automatikus és kereskedelmi malma. Nagy kereskedelmi örös van, tökéletes embernek nagy jövedelmet biztosít. Csakis személyesen tárgyalok. Müller Antal hengermalma, Simontornya. 6013

Keresek 22/50 Ganz vaszekerényes dupla hengerezéket. Nehoda Gyula, Komjáti, u. p. Bodvaszilás. 1834

Eladó jó forgalmú, 5 járatú szikszita, jó berendezésű, szivó gépmotor meghajtású malom Tolna megyében, csak személyesen tárgyalok. Címet megadja a kiadóhivatal. 1836

Keresek 120 HP fiatal féltábil gőzgepet vagy Dieselt. Vay, Nagyrábé. 1839

Eladók azonnali szállításra üzemképes állapotban lévő gépek: 1 drb 45 HP kompresszoros Diesell motor 4500— pengő, 1 drb 6 részű szabadonlengő szikszita 900— pengő, 1 drb 0-as Nemzeti koptató, rostáló, triórel 400— pengő, 1 drb 36 collos komplett kőjárát 300— pengő. Hengermalom, Csmör. 1842

Traktor- autó-, motorhengerek, csiszolások, főtengely csiszolások Hőkesztel dugattyúgyűrűk gyártása. Dugattyúk, dugattyúcsapszegek, szelepek, hengerfejek, hengerhüvelyek, az összes használatos traktormarkázatok. Gőzgepengerek fűrésze. Cséplőgépekhez szalma- és tőrekrázó tengelyek. Motorfőtengelyek: Dobos P

Kiárusítás:

21-es és 22-es hengerek, Ewart-láncok, gall-láncok különféle méretekben és nagy mennyiségben olcsón kaphatók, amíg a készlet tart: Kemény Manó, Budapest (V., Akadémia-utca 21.) 2006/6

Mérlegek újak és használtak Állandóan raktáron. Javításokat a legköltségteljesebben vállalja Fodor Andor, Budapest (VII., Dembinszki-u. 9.) Telefon 349-810.

Készíti és forgalomba hozza
ORDÁN VIKTOR, KÁL

A jó bornak nem kell

cégér! Valamikor ez volt a jelszó. De az idők múlása erre a hajdani igazságra is — mint annyi sok masra — rácsúszott. Bizony, a jó bornak is csak akkor van kelle, ha azt megfelelően cégezzük, hirdetik, reklámozzák. Iam, még a leghatalmasabb államok is a reklámhoz kénytelenek fordulni! — A rádió hirdetik céljaikat, elveiket és igazságukat. — Ön se lehet kivétel ebben a tekintetben, különben a mai lázas korban ellelejtik, vagy észre sem veszik. — Azért: Hirdessen a Magyar Molnár Lapjában!

Leszerelés alatt levő nagy gőzmalomból különféle hengerek, hámogépek, síkszíták, Reformok, serlegelvonók, közlőművek stb. nagyon kedvező árak mellett azonnali szállásra eladtnak. Tekintse meg új gépraktárimet: Budapest, XIII., Lehel-u. 64. szám alatt. Kendoff Antal gépészmérnök. Telefon: 295-036 2129

Gőzszivattyúk, centrifugális, kompresszorok, lo-csoló-tömlők, alkalmi áru a megszünt Teudlof-gyár készletéből. Győző, Budapest, Vilmos császár út 61. 2224

Hirdessen a szaklapban!**Őr ellenőrzőóra**

és azok tartozékai: papírszalag vagy számlap könyv, leső, kúles, dobos, börtök állandóan raktáron.
ŐR- és AUTOÓRAK, valamint kilométerjelzők szakjavító műhelye **SCH** **STVÉREK** aranyéremmel kitűntett órásmesterek
Budapest, V., Podmaniczky-utca 59. Tel.: 12-96-24.
Videki rendeléseket, javításokat elfogadjuk.

Napraforgó-

és egyéb növényolajakat, továbbá állati zsiradékokat (faggyú, disznózsír) a legmagasabb napi áron veszi:

Hacker Testvérek

BUDAPEST, IX., Koppány-u. 11.
Telefon: 138-105 és 186-935.

Bordás fűtőestek, radiátorek,

sprinklerberendezés és alkatrészek, közlőművek, szijtarcsák minden méretben kaphatók

EGYESÜLT MAGYAR MALOMIPAR R. T.

Budapest, V., Ujpesti-rakpart 39.
Telefon: 292-279.

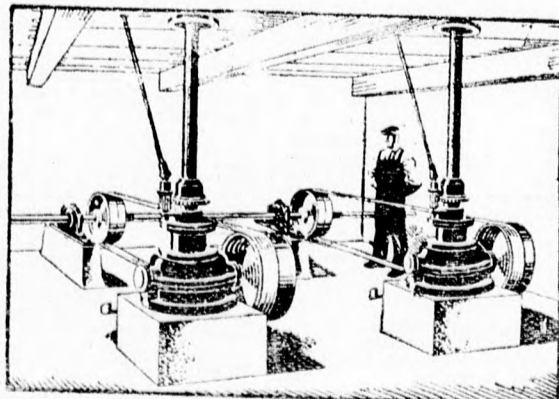
A valódi svájci

SZITASÉLYEM**100 év óta legjobban bevált**

A selyem méterenkint fenti védjeggyel van ellátva, mely védjegy garanciája a legnagyobb tartósságot, szítálóképességet és a nyílások egyenletességét.

Beszerezési források ügyében forduljon a következő címre:

SCHWEIZ, SEIDENGZEFABRIK A. G.
THAL (Schweiz)

Ez a legmodernebb malomkömeghajtás!

Üzembiztos — Olcsó — Takarékos

Kérjen részleges tájékoztatást.
SKF SVÉD GÖLYÖSCSAPÁGY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IX., Üllői-ut 55.

Sürgőny cím: ESKAEF Budapest, Telefon: 1-464-40.

MÁRTA szabadonlengő síkszita hajtómű

Rászerezhető bármely kétszekerényes szikszitára.

Új és gyárilag javított malomgépek:

Felvonó, szimpla és dupla.
Nemzeti gabonaszitító gép, 1-es sz.
Tarár osztályozó 2000 mm, E. U. P. gyártmány.
Tarár hármas szivó széllel, 800 mm, golyós.
Gabonahámogépek, Besser 3-as, golyós.
Gabonahámogépek és hámogépek, A. G. K. gyártmány.
Malomtrier, 3-as, 5-os és 6-os.
Allókőves daráló, Kühne, 400 mm.
Allókőves daráló, Irus, 400 mm.
Malomkőjáról, állványon, előtétellel, szimpla és dupla 36" és 42" os kövekkel.
Reform daratizáló gép, dupla golyós, új.
Reform daratizáló gép, szimpla, 350 mm E. M. G. gyártmány.
Reform daratizáló gép, szimpla, 400 mm E. M. G. gyártmány.
Reform daratizáló gép, szimpla, 500 mm Nemelka gyártmány.
Síkzita, kétszekerényes, 36 db 800x1600 mm keretekkel, MÁRTA hajtóművel, vas fókereiben, új.
Használt E. M. G. síkszíták minden méretben raktárról.
Centrifugalszita.
Exhaustor E. M. G. gyártm., 800-as.
Exhaustor turbó, 800 mm.
Exhaustor turbó, 400 mm.
Nyomóporosűrő E. M. G. 128 tömlővel.
Szívóporosűrő, Seck, 4 db 400 mm tömlővel.
Simon Bühler Baumann vasszekerényes dupla hengerek 240/1000.
Simon Bühler Baumann vasszekerényes dupla hengerek 22/60 rozsoló.

Ganz vasszekerényes dupla hengerek, 22/50-os.
Ganz vasszekerényes szimpla hengerek, 22/50-os.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 21-es.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 22-es.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 22/65-ös.
Ganz faszekerényes szimpla hengerek, 22/65-ös.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 29/60-as.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 3/8-as.
Ganz hengerrovátkoló- és csiszológép 1000 mm-es hengerekhez

Kreiser Malomberendező Vállalat

Budapest, XIII., Főhí-ut 18. (Váci-út mellett).

Telefon: 291-691.

Hűtőberendezések és jéggyárak

létesítése a legjövendőbb melléküzeme a malomoknak

KÉRJEN AJÁNLATOT!

WERTHEIM GÉPGYÁR

HŰTŐOSZTÁLYTÓL

Budapest, VI., Lehel-utca 12

Őrleményt, gabonát, terményt vesz és elad:

„BARÁZDA”

Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 45

Telefon: 119-516

ALKATRÉSZEK SZIJTARCSÁK

Ford és Fordsonhoz

LEGOLCSÓBBAN

WITTENBERGERNÉL

Budapest, VI., Nagymező-utca 66. szám.

Telefonszám: 115-459.

SPECIALIS JAVITÓMŰHELY

Német Molnáriskola Dippoldiswalde

In Sachsen

Városi felsőbb molnáriskola 3 szemeszter

Malomépítők 4 szemeszter

Vizsgák állami ellenőrzés alatt.

A Német Malomok Egyesületének szakiskolája. — Az iskola a Német Kereskedelmi Malomok Egyesületétől, a Német Malomszövetségtől és a Német Malomépítők Szövetségétől el van ismerve. Tanrend díjmentesen.

MALOMGÉPEK,

malomberendezési tárgyak, tizedes és automatikus mérlegek 15, 20, 50, 100, 150, 200 kg-ig jutányosan kaphatók

EGYESÜLT MAGYAR MALOMIPAR R. T.

Budapest, V., Ujpesti-rakpart 39.

Telefon: 292-279.

SZERSZÁMOK,

tartalék géprészek, szijak, különböző műszaki vas- és faanyagok kiárusítása

EGYESÜLT MAGYAR MALOMIPAR R. T.

Budapest, V., Ujpesti-rakpart 39.

Telefon: 292-279.

MAGYAR MALMOKLAPJA

BELFOLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 14.— P, FELEVRE 8.— P, NEGYEDEVRE 4.— P
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 20.— PENGO, FELEVRE 10.— PENGO

Hírdetések ára: a kihirdetési rovóban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűkkel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő. A hirdetési díjak előre fizetendők.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ. FSZ. 2.
TELEFONSZÁM: 118-489
Magyar királyi postatelegráfvezetési csekkiszámja: 11 450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
Aki a lapot az előfizetés lejártá előtt 8 nappal frásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelése szolgált.

Nagyhirdetések ára: egy hatoldalas (35 mm széles) milliméteres egyszeri beiktatása 20 fillér. Szövegoldalón (75 milliméter széles) 40 fillér.

A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

Az új kiörlés és az új kenyérlisztek ármegállapítása.

Három héttel ezelőtt jelent meg a január 1-én életbelépett új kiörlési, két héttel ezelőtt az ármegállapítási rendelet. A megjelenés óta eltelt idő alatt minden oldalról agyonmagyarázták mindkét rendeletet, s ma már ott tartunk, hogy a sok magyarázat nehezíti a tisztánlátást és ami a rendeletekben egyszerű és világos volt, az is homályossá vált az agyonmagyarázások tükrében.

Ezt a megállapításunkat igazolja az a rengeteg levél, ami naponta érkezik szerkesztőségünkbe, s az újabb kérdések nagyrésze már azért merült fel, mert a magyarázatok által feleslegesen felvetett és a kérdéssel szorosan nem is összefüggő problémák szükségtelen tárgyalása hova-tovább az egész kérdést teljesen zűrzavarossá fogja tenni.

A hozzánk intézett kérdésekből megállapítottuk, hogy még ma sem értette meg sok malom azt, hogy a *rendelet lényegében minden egyes malomra vonatkozik*, minden egyes malomra előírta azt a kötelezettséget, hogy a jövőben csak kétfajta lisztet állíthat elő és pedig búzából 1. darát és 0-ás lisztet, 2. egyfajta kenyérlisztet; rozsából 1. fehérlisztet, 2. kenyérlisztet. Minden egyes malomnak szabadságában áll ennek a kétfajta lisztnek az egymáshoz való arányát szabadon megválasztani, de egyetlen egy malomnak sem szabad búzát 75%-on, rozstól 70%-on túl kiörlni. Már most a különbség: a vámmalomnak szabad a megállapított 75%-os, illetve 70%-os kiörlés alatt is örölni, a kereskedelmi és vegyesörléssel foglalkozó malmoknak azonban csak 75%-ra, illetve 70%-ra, sem alatta, sem felette.

A kereskedelmi örlésből előállított liszt-ekkel kapcsolatosan egészen természetes, hogy a január 1-e előtti örlésekből származó lisztek keverése és e keverés útján az újfajta kenyérliszt előállítása nem tilalmazott cselekmény, sőt nézetünk szerint egyenesen kívánatos ezen az úton is gondoskodni a meglévő lisztkészletek értékesítéséről.

A kiörlést szabályozó rendelet rendelkezése szerint előállított lisztfajták kevert állapotban forgalomba nem hozhatók, vagyis az újfajta kenyérliszt nem keverhető a 0-ás liszttel.

Az egészen egyszerű és világos rendelet kihatásairól beszélni kissé még korainak látszik. Annyi azonban már is megállapítható, hogy a rendelet bizonyos előnyöket jelent a nagymalmoknak, jelentős hátrányt a kis- és középalmoknak.

Külön kell szólnunk azokról a vegyesörölő jellegű malmokról, amelyek tudajdonképpen vámmalmok, amelyek évek óta nem foglalkoznak sem saját, sem idegen kereskedelmi örléssel s csupán a pénzügyi rendeletek béklyói miatt tartoznak a vegyesörölő malmok közé, mert különben nem tudnák vámörlésük egy részét cserélés formájában lebonyolítani. Ezekre a malmokra nézve rendkívül sérelmes, hogy a rendelet éppen úgy kötelezi őket a 75%-os kiörlésre, mint a ténylegesen vegyesörölő, tehát kereskedelmi örléssel is foglalkozó malmokat. Egészen bizonyosan be fog következni, hogy a vámörléssel foglalkozó malmoknak ez a csoportja lényeges hátrányba fog kerülni azokkal a versenytársaikkal szemben, akik nem kötelesek a 75%-os fix kiörlésre s ennek folytán szabadon irányíthatják az előállított lisztek mennyiségét és minőségét.

Sürgősen meg kell tehát tenni a lépéseket abban az irányban, hogy az új rendelet ezeket a malmokat ne kötelezze a maximális kiörlésre!

Hátrányt jelent a rendelet a budapesti

nagymalmokkal szemben a vidéki kereskedelmi örléssel foglalkozó középalmokra is.

A rendelet szerint a 0-ás búzalisztek és a fehér rozslisztek a jellegmintánál sötétebbek nem lehetnek. Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy a technikailag sokkal tökéletesebben felszerelt budapesti nagymalom lényegesen több, a jellegmintának megfelelő 0-ás és fehérlisztet tud kiörlni, mint a vidéki középalm, mert míg a budapesti nagymalom 45-50% búza 0-ás liszt kiörlésére képes, anélkül, hogy a kiörlött lisztje a jellegnél sötétebb lenne, addig a kisebb malmok 0-ás lisztje már 30-35%-os kiörlésnél sötétebb lesz, mint a jellegliszt.

A kisebb 0-ás lisztkiaknázásnak következménye, hogy a kevesebb fehérlisztet kiörlő kisebb malmok kenyérliszttje a jellegnél világosabbá válik, ami érthető, mert a nem örölt fehérlisztet a kenyérliszttbe kerülnek. Igen ám, de a malom a jellegmintánál világosabb kenyérliszttet nem gyárthat és forgalomba nem hozhat, kénytelen lesz tehát a kenyérliszttjének egy részét takarmánylisztbe, a takarmányliszt egy részét pedig kenyérliszttbe bedolgozni, hogy az előirt jeleget előállíthassa.

Folytathatnánk és részletezhetnénk ezeket a sérelmeket, kitérhetnénk az értékesítés során a kisebb malmok terhére előállított hátrányokra, de ennyi is elég, amit itt közöltünk annak feltétlen bebizonyítására, hogy a vidéki malomipar, amelyik a búzaárrendszer következtében amúgyis behozhatatlan hátrányba került a budapesti nagymalmokkal szemben, egy újabb súlyos hátrányt kénytelen elviselni ugyanakkor, amikor a budapesti nagyipar egyeduralmi helyzetét újabb és újabb rendelkezések növelik.

...

A 10.680/1939. sz. árkormánybiztosi rendelet állapította meg az új lisztfajták legmagasabb árát.

Ez a rendelet világosan érthetően és egyszerűen megmondja, hogy a „lisztfajták és örlmények legmagasabb árának minden malom és kereskedőnél az 1939. évi december hó 22-én érvényes árat kell tekinteni.”

Már most mi ez az érvényes ár? Kétségtelenül az az ár, amit a malom az augusztus 26-i lerögzített árak alapján, az engedélyezett felárak hozzászámításával, érvényesíteni jogosult.

Nem gondolta és nem gondolhatta ezt másképpen az Árkormánybiztosság sem és nem lenne és nem lett volna semmiféle kétség és zűrzavar ebben a kérdésben, ha nem létezne az Országos Malomszövetség, amelyik pápább akar lenni a pápánál, s nyilvánvalóan feladatának tekinti az amúgy is nehéz helyzetben lévő malomipar által érvényesíthető árak leszorítását.

Be kell vallanunk, hogy nem szívesen foglalkozunk az Országos Malomszövetség ténykedéseivel, a lehetőség határáig ezt el is kerüljük, de vannak olyan esetek, mint a mostani is, amikor azzal foglalkozni kötelességünk. A Szövetség december 4-én egy terjedelmes körlevelet adott ki, amelyben nemes egyszerűséggel kijelenti, hogy az a malom, amelyik december 22-ig valamilyen okból nem hajtotta végre az engedélyezett áremeléseket, az ettől a jogától egyszersmindkorra elesik.

Száz és száz oka lehet annak, ha egy malom abban a helyzetben volt, hogy az esetleges áremelést 100%-osan nem hajtotta végre, és kérdezzük, milyen jogon fosztaná meg ezeket a malmokat az Országos Malomszövetség attól a jogától, hogy a törvényadta lehetőségükkel

éljenek? Kérdezzük, hogy ki jogosította fel az Országos Malomszövetséget arra, hogy a törvény, illetve rendelet szövegétől és szellemétől eltérő módon magyarázza az árkormánybiztosi rendeletet és pedig a malmok kárára és hátrányára?

Még ha így lenne is, hogy az ármegállapító rendelet tényleg megfosztaná az egyes malmokat a korábbi rendeletekben engedélyezett áremelési joguktól és lehetőségüktől, akkor is az Országos Malomszövetségnek kézzel lábbal tiltakozni kellene ez ellen, nem pedig közhírré tenni egy olyan rendeletmagyarázatot, ami teljesen önkényes és a malomipar érdekeivel ellentétes.

Álláspontunk helyességét igazolja az a körülmény is, hogy az Árkormánybiztosság nem helyezte hatályon kívül sem az augusztus 26-i árrögzítő rendelkezését, sem a későbbi ama rendelkezéseit, amelyekkel az áremelések lehetőségeit engedélyezte.

Lehetek olyan malmok, amelyek mindaddig, amíg olcsóbban beszerezett gabonából örölhettek, nem éltek az engedélyezett áremelések teljes mértékével, ami általános nemzeti szempontból rendkívül helyes és dicsérendő dolog volt és nem jelent tisztességtelen versenyt a mostani napokban, amikor amúgyis élenkül kereslet mutatkozik. Erkölesi szempontból sem tartanánk tehát lehetségesnek büntetni azokat, akik a felár felszámításával kapcsolatosan őket megillető jogukkal, mérsékelten és a szükségesség arányában éltek, azokat viszont jutalmazni, akik az áremelési lehetőségüket — akár mert arra szükség volt, akár más okból — azonnal érvényesítették, amint arra a joguk megnyílt.

Felelősségünk teljes tudatában megnyugtathatjuk tehát olvasóinkat, hogy az Országos Malomszövetség álláspontja merőben téves és önkényes, mert a december 22-i érvényes ár az az ár, amit a malom, a törvényes rendelkezések értelmében, érvényesíteni jogosult. Ha az Árkormánybiztosság szükségesnek tartotta volna az egyes malmokat megfosztani azoktól az áremelési lehetőségektől és jogoktól, amelyeket korábbi rendeleteiben az összes malmoknak egyaránt engedélyezett, akkor ezt meg is mondta volna a rendeletben.

*

A rozslisztek árának megállapításáról már eddig is sok szó folyt és az eddig megjelent közlemények, ha nem is nyíltan, de burkolt formában, az Árkormánybiztosságot hibáztatják azért, hogy az ár kiszámításának a módja komplikált és nehezen érthető. Kénytelenek vagyunk megmondani, hogy az Árkormánybiztosságnak eszébe sem jutott a 66 $\frac{2}{3}$ %-os kiörlést a számítások alapjává tenni, hanem csak teljesítette az Országos Malomszövetség megjelent kiküldötteinek erre vonatkozó határozott kérését.

Ha tehát nyilvánvalóvá vált, mint ahogy tényleg ez a helyzet, hogy a Malomszövetség által ajánlott számítási mód felesleges zavarokat okoz, akkor nincs semmi akadály annak, hogy a Szövetség nyíltan és férfiasan vallja be tévedését és kérje a tévedése folytán meghozott rendelet helyesbítését.

*

A körlevelekkel csinján kell bánni! Nem a körlevél terjedelme a fontos, hanem a tartalom, a minőség.

Nem tehetünk róla, hogy kénytelenek vagyunk az Országos Malomszövetség által kibocsátott január 4-i körlevéllel éppen azért foglalkozni, mert annak tartalma, amint fen-

tebb az árkérdéssel kapcsolatosan is kimutattuk, helytelen és szakzerűtlen.

Kénytelenek vagyunk foglalkozni azért is, mert nagyon sok olvasónk fordult hozzánk azzal a kéréssel, hogy magyarázzuk meg a szövetségi terjedelmes „magyarázatot”, mert annak egyes részeit semmiképpen sem értik.

Különösen az ország legnagyobb rozsvidekének malmai állanak értetlenségül a malomszövetségi körlevélnek a rozsárrakkal kapcsolatos része előtt.

Nem értik sehogy sem azt a magyarázatot, amely „66.66%-os egységesre örlő” malomokról beszél.

Nem értik a példát, amelyik azt magyarázza, hogy a 66.66%-os kiörlésű rozslisztet ennyi és ennyi pengőért ha adta a malom, akkor... hány éves a hajóskapitány?

Nem képesek megérteni a malmok a különben nem valami nagy tudományt igénylő számítási utasítást, mert soha senki, a magyar rozsvidek egyetlen egy malma, vagy molnárja sem hallott a 66.66%-os kiörlésű egységes rozslisztről. Nemhogy ilyen valaha is szándékosan előállított volna.

Ha valakinek, úgy az Országos Malomszövetségnek illenék annyit tudni az ország legnagyobb rozsvidekéiről, hogy — bár Szabolcs- és Szatmár megyékben minden malom kettős malom, külön búza- és külön rozsmalom —, hogy ezen a rozsvideken egyetlen egy malom sincs, amelyik ilyen pogány számú kiörlésről még csak lidércálmaiban is hallott volna valamit.

Ha pedig a Szövetség még ennyit sem tud ezekről a malomokról, amelyeknek legnagyobb részét tagjai közé számlálja, meg lehetett volna kérdezni az érdekelt vármegyék megyei szövetségét, amelyek — bármilyen messze esznek is a magas Szövetség központjától — egy

telefonhívásra, vagy távirati felszólításra, egy-két órán belül bizonyára leleplezték volna a nagy titkot, elárulták volna, hogy ilyen egzotikus rozskiörlésről még sohasem hallottak.

Abban az esetben pedig, ha az Országos Malomszövetség ezek után is hinne még a 66.66%-os egységes rozsliszt-kiörlés meséjében, akkor ajánljuk, fáradjon fel a Pénzügyminisztérium illetékes ügyosztályába, vagy bármelyik olyan pénzügyigazgatóság malomosztályára, amelynek területén rozslőrő-malmok is vannak, s rövid, de világos kérdésre ott is megkapja a választ, hogy 66 $\frac{2}{3}$ %-os egységes rozslisztet szabványosan kiörlő rozsvideki rozsmalomról sohasem hallottak.

A rozsár kiszámításánál előállt zavaros helyzetet tisztázni annak a feladata, aki ennek a helyzetnek az előidézője volt, tehát várjuk az Országos Malomszövetségtől a megfelelő lépéseket, ami mindenesetre hálásabb feladat lesz, mint a 66.66%-os kiörlés ügyét megmagyarázni.

Az új lisztfajtákra vonatkozó lisztjellegmintát, a kereskedelmi és vegyesörlésű malmoknak, a Gabona- és Lisztiskerületi Állomás automatikusan és díjmentesen megküldötte. Arról értesültünk, hogy a kizárólagos vámmalmok csak térítés ellenében rendelhetik meg a lisztjellegmintákat, a későbbi rendeletileg megállapítandó árak melett.

A hírt kétkedéssel és fenntartással fogadjuk, mert nem tudjuk elképzelni, hogy ugyanazt, amit a jobb anyagi körülmények között lévő malmok ingyen kaptak, a kisebb malmok csak pénzért kaphatnák meg, s ha tényleg ez lenne tervbe véve, ez ellen a leghatározottabban tiltakozunk, de tiltakozni kell a malomipari érdekképviseletnek is.

Molnárvélemény a molnáriskoláról.

Fenti címen a Magyar Molnár Lapja karácsonyi számában egy cikk jelent meg Vörös Gyula kartársamtól, melyhez röviden hozzácsóválva csak annyit mondhatok, igaz van a cikkírónak, amikor azt írta, először a molnárság berkeiben kell rendet teremteni, mert azzal, hogy most molnáriskolát csinálunk, a molnárságnak semmi haszna nem lenne. A molnárságot úgy sem lehet csak az iskola padjaiban megtanulni. Ehhez elsősorban csak gyakorlat kell és megint csak gyakorlat. Láttam én már irni alig tudó molnárt, de az örlést művésziességgel értette. Viszont láttam olyan molnárt, aki felsőpariskolát végzett, lerajzolta az összes létező és nemlétező malomképeket, megadva másodpercenkénti kerületi sebességet. Értett az összes algebrai, geometriai műveletekhez, jobban, mint hajdani híres malomépítőink. De viszont örölni nem tudott. Mármost az a kérdés, melyik fontosabb a malomipar szempontjából. A csillagok osztása, szorzása, avagy az örlés.

Bátran és büszkén odakiálthatjuk a világ malomiparának, hogy az Atlanti Óceántól a Csendes Óceánig elterülő földrészen, majdnem minden országban jártak magyar főmolnárok, de mindenhol felvették a versenyt bármelyik külföldi molnáriskolával és elismerést szereztek a magyar főmolnároknak.

Azzal, hogy a malomtulajdonos fiúk a molnáriskolának hallgatói lesznek, nem jut előbbre a molnárpar. Nagyon könnyen előfordulhat olyan eset, hogy ez surlódásokra adna alkalmat. Ugyanis egy csárdában csak egy primás muzsikálhat és egy molnáriskolás malomtulajdonos fiú és egy vérbeli molnár együtt a hengerpadon nem férne meg.

Boesássák meg nekem a kedves olvasók, hogy megint visszatérek az iskolás tudorokra és a nem iskolás molnárokról, de történet már olyan esőda is, hogy a felsőpariskolát végzett „beörlő főmolnár” — boesánatot kérek rosszul írtam — „főmérnök úr” nem tudta a malmot beörlőni és bizony egy közönséges főmolnárnak kellett utána a malmot rendbehozni, akiket ezek az urak is nagyon lenéznek. Hej pedig de sokat tanultak már tőlünk!

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Ön Magyar Molnár Lapját indította, így nagyon kérem neharagudjon, de még nem tudom letenni a tollat, amíg egy Vörös Gyula által csak nagyjából érintett kérdésre el nem mondok egy megtörtént esetet. Ugyanis a törvény azt mondja: jogi téren nem a cím, hanem a betöltői munkakör a fontos. Hogy egy nagyobb malom főmolnárja, üzemvezetője fontosabb munkát végez, ez nyilvánvalóbb abból is, hogy a fizetése is mindig nagyobb bármelyik rang nélküli irodai tisztviselőnél. A társadalmi életben ellenben csak a cím a döntő. Jellemző példa erre az alább megtörtént eset.

Egy nagyobb malom főmolnárja elboesátott egy munkást felmondás nélkül. Mire a munkás panasszal élt az I. fokú Iparhatóságnál. Utána a malom szokás

szerint idézést kapott, mire a malom a tárgyaláson képviselővel a főmolnárt bízta meg. A főmolnár megjelent a hatóság képviselője előtt, közölte, hogy X. malom megbízásából a tárgyalásra jött. A hatóság tisztviselője udvariasan hittel kínálta meg, majd nagyon barátságos diskurzus után, tekintve, hogy a panaszt tett munkás is megérkezett, megkezdődött a tárgyalás. Ment is minden nagyon szépen mindaddig, amíg a vallatásnál ki nem derült, hogy a malom megbízottja nem más, mint maga a főmolnár. Erre már azután a doktor ur vére is felforr és magából kikelve jelentette ki, mégis csak hallatlan, hogy a malom nem egy tisztviselőt küldött. Szóval ha akkor a főmolnárt történetesen nem főmolnárnak cimezik, hanem tudom is én miféle felügyelőnek, akkor ember lett volna. De így egy senki. Persze a jó doktor úr azt hitte, ugyanolyan hangon beszélhet ezzel a komoly főmolnárral, mint a bivalyörösögei főmolnárral, kinek a főmolnári címet a jó örlétek adományozták, a molnármesterséget pedig úgy szerezte, mint a többi expressz molnármester.

Hát most tessék megmondani Uram, lehet-e molnáriskoláról addig egyáltalán beszélni, amíg iparunkban komoly állást betöltőkkel így beszélnek. És lehet-e mindaddig molnáriskoláról beszélni, amíg iparunkba csak az nem tolokodik be, aki nem akar. Elégtétel állapíthatjuk meg, hogy Vörös Gyula cikere most már a Malomszövetség is elismeri a sok kontármestert. De miért hallgattak eddig? Ezt csak ők tudnák megmondani.

A kormánytól egyenlőre ne kérjünk molnáriskolát, de kérjük ennek az iparnak megmentését a mindenféle rangú kontártól. Ez az igazi molnárkövívánsága. A Molnáré pedig csak akkor foglalkozhat minket érdeklő dolgokkal, ha a molnárság ott nem csak himnodoként szerepel. Ez az öntudatos molnárság álláspontja.

Hogy a molnárság tanítása szükséges, ennek ellenkezőjét soha senki nem állította és nem is állítja, de az ügyet más oldalról kell megfogni. Régen a főmolnárköv tanították szeretettel az embereket a malomban. Ma ezt nem teszik. Hogy miért nem, ezt majd egy önálló cikkben fogom a közeljövőben megvilágítani.

Tisztító búza.

„NOVOREX” borszif
a tiszteletes hajtószif
nagy szakító szilárdságú, majdnem nyúlámentes, hajlékony, víz- és hőálló, olcsó, minden meghajtáshoz alkalmas.
Egyéb gépszifak. — Varró- és kötőszifak
„KRAUSZÓL” lólyékony szifkenőcs, csúszás ellen.
KRAUSZ JÓZSEF FIA, BŐR- ÉS GÉPSZIFGYÁR
MARCALI, (Somogy megye). — Alapítva 1850

MINIÁZÓ TRIÓR

gabonaminták megvizsgálására. Cseremalmoknál nélkülözhetetlen. **KEMÉNY MANÓ, BUDAPEST, V., Akadémia-utca 21**

Vármegyei szakértekezlet Győrött.

Az egyesített Győr-Moson vármegyei malomszövetség vezetősége a Sopronmegyei malomszövetséggel karöltve folyó hó 6-án Győrött nagyszabású szakmai értekezletet tartott, amelyen a két vármegye számottevő malmai újszólván kivétel nélkül megjelentek.

Az értekezlet látogatottsága a két vármegye agilis elnökének Mohl Lajos és Kaiser Pál országos intézőbizottsági tagoknak köszönhető.

Az értekezlet — amelyet Tóth István országos társelnök vezetett — letárgyalta mindazon malomipari kérdéseket, amelyek a közelmúltban megjelent malomipari vonatkozású rendeletekkel érintettek.

Az elnöklő országos társelnök megvilágításában napirendre került a paritásos gabona-árrendszer által okozott és csak a vidéki malomipart sújtó sérelem, a gabona beszerzés nehézsége, az új kiörlési rendelet folytán előálló új helyzet és ez utóbbinak keretében az új kiörlési liszt árkerdeése és vámörlési tájékoztatója.

A mindvégig kartársi szellemben lefolyt értekezlet eredményeként az érdekelt malmok jelen volt vezetői, illetve képviselői egyhangú határozattal megállapították egységesen a vámörlésnél kiszolgáltatásra kerülő örlemények mennyiségét úgy, hogy a jövőben egységes tájékoztatóval indulnak az új kiörlési rendszerben.

Példaadó módon mutatta meg a két vármegye molnárpara, hogy az esztelen verseny mindent megsemmisítő törekvése helyett a kartársi szellemben megnyilvánuló megértés képes csak arra az építő munkára, amelynek megkezdésére ebben az iparágban a tizenkettedik óra érkezett.

Az értekezlet elhatározta, hogy az Országos Malomszövetség útján tiltakozását jelenti be az illetékes minisztériumnak a viziparitásos gabona-árrendszer további fenntartása ellen, amely az egész Dunántúli belföldi kereskedelmi örlés forgalmát teljesen megbénította, s amelyek további fenntartása a dunántúli malmokra nézve katasztrófális következményekkel járna.

Kimondotta az értekezlet, hogy az Országos Malomszövetség útján mozgalmat indít az Árkormánybiztoságnál az augusztus 26-i lisztárak szerinti árbázisról való letérés érdekében, amely árbázis a gabonaárak vidékenkinti árváltozása és a beszerzési lehetőségek teljes megváltozása folytán tarthatatlanná vált.

Egységes határozatban mondotta ki az értekezlet, hogy az új vámörlési tájékoztató szerint minden 100 kg szokvány minőségű — de egyébként tisztítatlan — búzából, illetve rozsból vámcserében

28 kg nullás illetve 52 kg 0/I
34 „ négyes és 6 „ 1-es rozslisztet és
26 „ korpát 27 „ korpát

szolgáltatót ki.

Az értekezletet közös ebéd követte, ahol a megjelentek a jól végzett munka után a délutáni órákig maradtak együtt.

A belföldi árak stabilitása a külfölddel szemben.

A kormány árpolitikáját s az árellenőrzési kormánybiztoság várakozásán felüli eredményes működését, legjobban a következő példák bizonyítják: Angolországban a háború első három hónapjában a nagykereskedelmi index 30%-kal, az életfenntartási költségek 12%-kal, Svájcban a nagykereskedelmi index 14%-kal, az életfenntartási költségek 8,5%-kal növekedtek. Ezzel szemben Magyarországon a nagykereskedelmi index csak 2%-kal emelkedett, míg életfenntartási költségek indexe változatlan maradt. A nagykereskedelmi indexnek ez a csekély emelkedése is rajtuk kívül álló okokra, leginkább a külföldi és nálunk élő nem állítható nyersanyagok drágulására vezethető vissza.

Felsőbbfokú kihágási joggyakorlat.

Hová tartoznak a munkaviszonyból eredő kártérítési követelések?

Segédnek a megállapított legkisebb munkabér nem fizetése, írásbeli elszámolás nem adása, a segéd munkabérlése és kilépése bejelentésének elmulasztása miatt folyamatba tett kihágási ügyben a Kihágási Tanács 4.706/1938. kih. sz. ítéletével a másodfokú ítéletnek a kártérítésre vonatkozó rendelkezéseit megsemmisítette és sértett követelésével a Munkaügyi Birósághoz utasította, mert a 9.180/1920. M. E. számú rendelet szerint mindennemű munkabérvizonyból eredő követelés megítélése, összegre való tekintet nélkül, a Munkaügyi Biróság hatáskörébe tartozik.

Nyiregyházi Termény- és Áruraktár r.-t. Nyiregyháza

Alapítási év: 1887.

Szesszabadraktár.

Szessznagykereskedés.

A »FUTURA« R.-T. szabolcsvármegyei főbizománya.

A Triesti Általános Biztosító Társulat főügynöksége. Zsák- és ponyvakölcsönzés. Fiókraktár: Rakamaz. Girószámla a Magyar Nemzeti Banknál. Postatakarékpénztári csekk számla 32453 szám. Telefon: Iroda 627 és 688 szám. — Raktár: 28. szám.

Szaklapunk a továbbképzés szolgálatában

Mai számunkban ismét megkezdjük a pályaművek közlését. Ha lehet egyetlen számban közlünk le egy-egy pályaművet. Ha nem, úgy csak egy vagy több folytatásban. Következik a közjegyzői sorshúzáson 39. sorszámot nyert, az I. számú pályatételre benyújtott

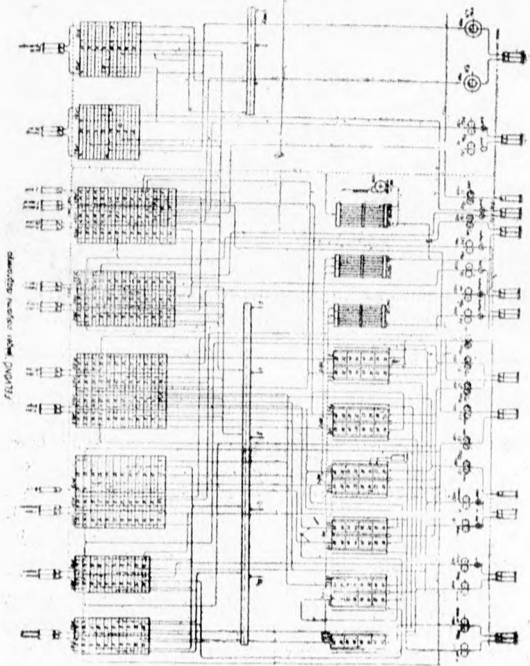
„Felvonó”

jeligéjű pályamű, az alábbi műszaki leírással:

A pályázat tárgya: a megadott malomgépekből nyolctörött, négy vagy öt daraörlőrendszerű magas-örlésű automatikus búzamalom diagramjának elkészítése, teljes örlésvezetési leírással.

Nagy elfoglaltságom mellett is igyekeztem felsorakozni szerény pályázatommal azon molnártársaim mellé, akik a molnárnevelés megoldásán fáradoznak.

Nem akarok sem a rajzban, sem a leírásban hosszadalmas lenni, épen azért a rajzot úgy szerkesztettem meg, ahogy azt a legtökéletesebb szerelési elhelyezésnek lehet tekinteni.

A szita belsejében az elvezetések a könnyebb áttekinthetőség végett nem tüntettem fel olyan helyeken ott, ahol a keretek egymáshoz való tartozása kétségtelen. Az elvezetéseknek az esetleges csiga használatát is az egyszerűség végett csak vonalvezetéssel jeleztem és a szit elvezetéseknek teljesen kerültem a változásokat, bár az úgy tökéletes, ha 2-es vagy 4-es és 4-es vagy 6-os csigába minden egyes folyás váltható.

A sziták elhelyezése egy irányba, azaz fehér szitától a barna szitáriszek felé halad, s mint láthatjuk, a koptató célszerű elhelyezése a kiörlő gépekhez kerülhet. Így a malom fehér felének tisztántartása s a tisztítási hulladék bedolgozása a legkisebb nehézségekbe sem ütközik.

A pályázat legnehezebb feladatai: az elhelyezések, elvezetések, bevonatok számozásai s a kiörlési százalék meghatározása. Az elhelyezés izlés dolga. Az elvezetés annál nehezebb, mivel összefügg a búza fajtájával, örlésre való előkészítésével, a nedvesség-százalékkal, egyes vidékek igényeivel, az erősebb vagy gyengébb kiörlési százalék elérésével egy s ugyanazon teljesítmény mellett. A bevonatok számozásai befolyással vannak az örlésvezetésre, főképp a törétszám, mivel ugyanazon a bevonaton történt leszítálás más egy alacsonyan és más egy magasabban vezetett törétszám. (Pl.: 4 törét goromba dara.)

Mindemellett elismert dolog, hogy egyes bevonatoknál egy-két számmal való sűrítés vagy ritkítás a legjobban dolgozó malmoknál is előfordul.

A kiörlési százalék párhuzamban halad a teljesítménnyel, a fehér lisztek alacsonyabb vagy magasabb százalék-kiválasztásával s a vidék lakóinak igényeivel. Főcélunk jóminőségű korpamentes lisztet és liszmentes korpát örlni.

A hengerpárok tisztogatására a II.—III.—IV.—V. töréthenger után gyökérkefét, a VI.—VII.—VIII. törét után lúdtoll keféket alkalmazunk.

A töréthengerek beosztásánál a két pár 220/650 hengert I. és VIII. törésre kellett beosztanom. Az első törétnél a kerületi sebesség megnövelését alkalmaztam, hogy minél kevesebb búza essen a lassú forgó henger felületére. (1 m²-re 0,37 kg.) A nyolcadik törétnél nagyobb átmérőjű henger lenne alkalmazható, de rövidege miatt itt kellett alkalmaznom a 220/650-es hengerpárt; hogy mégse szenvedjen hátrányt a malom sem a teljesítményben, sem a kiörléshetőségben, a goromba korpaörlők szitájának 80-as bronzszövet átszítálását a 7/8-es dercehengerre veztettem.

A II. töréthenger (250/100) kissé vastag, de mert a III. és IV. töréthengerek kell a leghosszabbnak lenni, így oda más alkalmazni nem lehetett.

A daraörlő hengerek méretei megfelelnek. A derceörlő hengereknél a sziták elhelyezése és a szita felületek nagysága miatt 290/600 hengerpárokat 5-ös derce és 6-os derce I. örlésre, 290/800 hengerpárokat 7-es derce I.-szőr és 7/8 derce örlésre kellett alkalmazni. Annyi örleményt kell rájuk vezetni, amennyit legjobban tudnak megörlni.

Az örlésvezetéshez szükséges a búza tökéletes előkészítése. (2-szer nedvesített, jól koptatott, 16% nedvességet tartalmazó és megfelelően pihentetett búza.) Az I. törétnél 24-es előszitát alkalmaztam, mivel az I.—IV. törét goromba darát Reformra vezettem, és így az esetleges ritkább előszita gorombább darái a Reform átmenetével az V. töréthengerekre kerülnek. A IV. törétnél a goromba dara még jó legyen; ezért vezettem a II.—III. törét Reformok átcsapatait az V. töréthengerekre. Az V. törétdara tisztított anyaga jó lángdara legyen. Ebből Ögg lisztet már nem vehetünk, mert felbontógépen megy keresztül, ezért a 60-as daraselyem átszítálatját a 0-as derce hengerre vezettem. A VI. töréthengerekkel úgy örlünk, hogy a daragép átmenete és átcsapata értéktelen, korpás anyag legyen, de a tisztított anyaga megfelelően arra, hogy a zsemledarahengerre előrevihessük és jó 2-es lisztet kapjunk belőle. Azért alkalmaztam az V.—VI. töréthengernél alacsonyabb százalékkelhajlással a rovátkát, hogy minél kevesebb korparészecskét örljünk a dara közé. A VII.—VIII. töréttel az örlést a lehető legjobb szorítással végezzük.

A selymezést a törétszítáknál „Prima” minőséggel végeztem. Előnyei az erősebb selyemmel szemben: „nem tapad be oly hamar, kevesebb tisztító búzával is jól szítal, így hosszabb szítalási lehetőséget biztosít”. Cca 16% nedvességet tartalmazó búzához a bevonatai, prima selymet véve figyelembe, sem lesznek ritkák és jó örlésvezetés mellett kevés törétszítet kapunk.

Sima hengereknél a XX és XXX selyem használata

Rekord derceörlő és korpa-kiörlőgép

László-MEDICAGO egytetemes örlő és zuzógép

Malmi műszaki cikkek nagy raktára

László és Fia műszaki és gépkereskedők

Budapest, V., Alkotmány-utca 25'

„JÖL ESIK A PIPA MERT OROSZLÁN A SZITA”

Az OROSZLÁN védjegyű szitaselymek magyarországi vezérképviselője:

Roseth György

Budapest, V., Katona József-utca 27.
A Magyar Molnár Lapja szerkesztőségének új helyiségével szemben.

nalata alkalmasabb. Itt a betapadás nem teszi használhatatlanná a még erős selymet és tisztább, szebb színű az átszítált lisztje. A diagrammon feltüntetett selymek átlagszáma: 11,5.

A töréleknél a selyemfelület a nagy előszita felület használat mellett is elegendő, csak a III. és VIII. törétszítánál van szükség nagyobb selyemszita felületre és az ott meg is van.

Az elősziták 4 csatornás elosztással vannak, így nincsenek megterhelve a bevonatok és így a megfelelő apró anyagok tökéletesen átszítálódnak. Továbbá kétcsatornás elvezetéseket kell alkalmazni a szitába minden olyan helyen, ahol a szitakeretrajz készítésénél a helyzet megengedi.

A daragépek jó tisztítása függ: „a selyem jó állapotától, a kefék tökéletes tisztításától, a jó széljárástól, a szél erejétől és a tisztítandó anyag egyenlően terített és rendszeresen visszatartott helyzetétől”. Ezen követelményeknek megfelelő daragépek tisztítása tökéletes és az eredménye: „szép tiszta dara, könnyű, laza átcsapat és kiszitált átmenet”. A főzodarák a II. törét gorombadaragépjének 24—22-es bevonatáról vesszük 2%-ig. Ezenfelüli szükségletünket a III. törét gorombadaragép 24—22 bevonatáról vesszük. (A diagrammon nincs feltüntetve.)

Az elért hozam függ: a tisztításra kerülő búza nedvességétől. Ezért 13% nedvességgel bíró búzáat vesszünk alapul, ami 3% súlyemelkedéssel kerül örlésre. Így az elért hozam kialakulása a következően alakul:

Ögg	30%
0g	8 „
2-es	12 „
4-es	12 „
6-os	10 „
7-es	2 „
	74% liszt
8-as	10 „
korpa + hulladék	17 „
Összesen:	101%

Ilyen arányban leszedett lisztek színe és minősége megfelel bármilyen igénynek, s ilyen kiörlés mellett ezen malom napi (24 óra) teljesítménye: 4 waggon.

Ezen hengerhosszak és szita felületek napi (24 óra) 4 waggon teljesítményre értendők. Tehát 1 waggonra esik:

WOLFNER GÉPSZÍJ VILÁGHÍRŰ

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

Töreshengerhossz: 2137 mm. Szita felület: 15.84 m²
 Örlöhengerhossz: 2562 mm. Szita felület: 19.80 m²

Szitálás és osztályozás:

I. törét 24-es platinaszövet átmenete a II. törét-hengerre, a 34-es platinaszövet átmenete az I.-IV. törét goromba Reformra, 11-11-12-es prima selyem átszitálja 6-os liszt, a 60-as platinaszövet átmenete az I.-V. törét Reformra, átszitálja pedig a 6-os I. dercehengerre.

II. törét 20-as platinaszövet átmenete a III. törét-hengerre, a 34-es platinaszövet átmenete a II. törét goromba Reformra, az 50-es platinaszövet átmenete a II. törét közép Reformra, a 11-11-12-12-12 prima selyem átszitálja 4-es liszt, a 90-es bronz szövet átszitálja 0-ás dercehengerre, átmenete a II.-III. törét finom Reformra.

III. törét 20-as platinaszövet átmenete a IV. törét-hengerre, a 34-es platinaszövet átmenete a III. törét goromba Reformra, az 50-es platinaszövet átmenete a III. törét közép Reformra, a 11-11-12-12-12-13-as prima selyem átszitálja 2-es liszt, a 90-es bronz szövet átszitálja 0-ás dercehengerre, átmenete a II.-III. törét finom Reformra.

IV. törét 24-es platinaszövet átmenete V. törét-hengerre, a 40-es platinaszövet átmenete az I.-IV. törét goromba Reformra, a 11-11-12-12-es prima selyem átszitálja 4-es liszt, a 60-as platina- és 90-es bronz szövet átmenetei IV. törét finom Reformra, a 90-es bronz szövet átszitálja 0-ás dercehengerre.

V. törét 28-as platinaszövet átmenete a VI. törét-hengerre, a 40-es platinaszövet átmenete az I.-V. törét Reformra, a 11-11-12-12-13-as selyem átszitálja 4-es liszt, a 60-as platinaszövet átszitálja 2-es dercehengerre, átmenete az I.-V. törét Reformra.

VI. törét 32-es platinaszövet átmenete a VII. törét-hengerre, a 40-es platinaszövet átmenete a VI. törét Reformra, a 11-11-12-12-13-as prima selyem átszitálja 6-os liszt, a 60-as platinaszövet átmenete VI. törét Reformra, átszitálja 4-es dercehengerre.

VII. törét 36+50-es platinaszövet átmenete a VIII. törét-hengerre, a 11-11-12-12-13-13 prima selyem átszitálja 6-os liszt, a 60-as platinaszövet átmenete 6-os I. dercehengerre, átszitálja 5-ös dercehengerre.

VIII. törét 40+50-es platinaszövet átmenete a goromba korpaköre, a 11-11-12-es prima selyem átszitálja 6-os liszt, a 60-as platinaszövet átszitálja 7-es I. dercehengerre, átmenete 7½-es dercehengerre. A goromba korpakör 40-es platinaszövet átmenete: korpa, a 12-13-14 XXX-es selyem átszitálja 6-os liszt, a 80-as bronz szövet átszitálja 7½-es dercehengerre, átmenete a 7½-es finom korpaköre.

Kivonat goromba daraörlés. 36-os platinaszövet átmenete a IV. törét-hengerre, a 10-10-11 XXX-es selyem átszitálja 2-es liszt, a 8-8-9 XXX-es selyem átszitálja 0g liszt, a 60-60-as daraselyem átszitálja 0gg liszt, átmenete 0gg tisztító Reformra.

Kivonat középdaraörlés. 36-os platinaszövet átmenete az V. törét-hengerre, a 10-10-11-es XX-es

selyem átszitálja 2-es liszt, a 8-8-9 XXX-es selyem átszitálja 0g liszt, a 60-60-as daraselyem átszitálja 0gg liszt, átmenete a kivonat finomdara-hengerre.

Kivonat finomdaraörlés. 40-es platinaszövet átmenete az V. törét-hengerre, a 10-10-11 XXX-es selyem átszitálja 2-es liszt, a 8-8-9 XXX-es selyem átszitálja 0g liszt, a 60-60-as daraselyem átszitálja 0-ás dercehengerre, átmenete a zsemledarahengerre.

Lángdaraörlés. 40-es platinaszövet átmenete a VI. törét-hengerre, a 10-10-11 XXX-es selyem átszitálja 2-es liszt, a 8-8-9 XXX-es selyem átszitálja 0g liszt, a 60-60-as daraselyem átszitálja 0-ás dercehengerre, átmenete a zsemledarahengerre.

0-ás derceörlés. 60-as platinaszövet átmenete a VI. törét-hengerre, a 12-12-12-12-13-13-13-13-14-14 XXX-es selyem átszitálja 2-es liszt, átmenete zsemledarahengerre.

Zsemledarahenger. 40-es platinaszövet átmenete a VII. törét-hengerre, a 12-12-12-12-13-13-13-13-14-14 XXX-es selyem átszitálja 2-es liszt, átmenete 2-es dercehengerre.

2-es derceörlés. 44-es platinaszövet átmenete 4-es dercehengerre, a 12-12-12-12-13-13-14-14-14 XXX-es selyem átszitálja 4-es liszt, átmenete a 4-es dercehengerre.

4-es derceörlés. 50-es platinaszövet átmenete 5-ös dercehengerre, a 12-12-12-12-13-13-14-14-14 XXX-es selyem átszitálja 4-es liszt, átmenete 5-ös dercehengerre.

5-ös derceörlés. 56-os platinaszövet átmenete az alsó átmenettel 6-os derce I. hengerre, a 12-12-12 XXX-es selyem átszitálja 4-es liszt, a 13-13 XXX-es selyem átszitálja 4-es liszt, a 14-14 XXX-es selyem átszitálja 6-os liszt.

6-os derce I. örlés. 60-as platinaszövet átmenete a VIII. törét-hengerre, a 12-12-13-13-14-14 XXX-es selyem átszitálja 6-os liszt, átmenete a 6-os derce II. felbontóra.

6-os derce II. felbontás. 13-14 XXX-es selyem átszitálja 6-os liszt, átmenete 7-es derce I. hengerre.

7-es derceörlés I. 80-as bronz szövet átmenete 7½-es dercehengerre, a 12-13-14 XXX-es selyem átszitálása 6-os liszt, átmenete 7-es derce II. felbontóra.

7-es derce II. felbontás. 13-14 XXX-es selyem átszitálja 6-os liszt, átmenete 7½-es dercehengerre.

7½-es derceörlés. 100-as bronz szövet átmenete 7½-es derce finom köre, a 12-13-14 XXX-es selyem átszitálja 6-os liszt, átmenete a 7½-es derce finom köre.

7½-es derceörlés finom kő. 60-as platinaszövet átmenete korpa, 13-14 XXX-es selyem átszitálja 6-os vagy 7-es liszt, a 10 XXX-es selyem átszitálja 7-es liszt, átmenete 8-as.

Ezen gépekből összeállított malmot célszerűnek látnám kibővíteni egy daragéppel, amelyen a kivonat középdaraszitáló alsó átmenete tisztítódná. Így könnyebb munkával gorombább és jobb 0gg lisztet kapunk.

Töreshenger méretek:

Rendszer	At-mérő	Hossz	Ro-vátka	Rov/cm	É-H <	É irány	Áttétel	El-hajlás	For-dulat	Ker. seb.	Szita fel.	
I. törét	220	650	300	4:34	25/70°	El-El	1:2:5	12%	400	4:60 m/sec	4:95 m ²	
II. "	250	1000	400	5:09	30/70°	El-El	1:2:5	16 "	310	4:00 "	6:65 "	
III. "	220	1250	400	5:79	30/70°	El-El	1:2:5	16 "	350	4:00 "	13:31 "	
IV. "	220	1250	450	6:52	30/70°	El-El	1:2:5	16 "	350	4:00 "	6:65 "	
V. "	250	1000	550	7-	35/70°	El-El	1:2:5	14 "	310	4:00 "	6:65 "	
VI. "	250	1000	600	7:64	35/70°	El-Hát	1:2:5	14 "	310	4:00 "	6:65 "	
VII. "	250	1000	650	8:28	40/70°	H-H	1:3	16 "	310	4:00 "	6:44 "	
VIII. "	220	650	650	9:42	40/70°	H-H	1:3	16 "	350	4:00 "	4:95 "	
korpakör	42"	cca. 750	-	-	-	-	-	-	150	8:63 "	7:13 "	
Töreshossz	8350 m										Szita felület	63:38 m ²

Örlöhenger méretek:

Rendszer	At-mérő	Hossz	Felbontó + fordulata	Áttétel	Ker. seb.	Szita fel	
Kiv. gor. dara	250	1000	-	1:1:25	3:27 m/sec	5:54 m ²	
Kiv. közép d.	250	1000	-	1:1:25	3:27 "	5:54 "	
Kiv. finom d.	250	700	-	1:1:25	3:27 "	5:54 "	
Lángdara	250	700	kelés	350	3:27 "	5:54 "	
0 derce	250	800	verőléces	450	3:27 "	6:65 "	
Zsemledara	250	800	kelés	350	3:27 "	6:65 "	
2 derce	300	800	tányéros	450	3:14 "	5:45 "	
4 derce	300	800	"	450	3:14 "	5:45 "	
5 derce	290	600	"	450	3:18 "	4:46 "	
6 derce I.	290	600	"	450	3:18 "	4:00 "	
6 derce II.	-	-	verőléces	450	-	1:50 "	
7 derce I.	290	800	"	450	3:18 "	7:13 "	
7 derce II.	-	-	"	450	-	1:50 "	
7½ derce	290	800	"	450	3:18 "	7:13 "	
7¾ derce	42"	cca. 850	-	-	8:63 "	7:13 "	
Összes hossz:	10.250 mm					Szita felület	79:21 m ²

Darák és dercek osztályozása tisztítás után:

Megnevezés	Keretsebesség	Átérés	Átmenet	Átcsapat
0gg tisztító Reform	450 m/m	0gg liszt	Kiv. közép henger	Kivonat finom henger
II.+III. t. dara ut. tiszt.	340 "	0gg liszt	II. v. III. törét közép 0 derce henger	
II.+III. finom dara	340 "	II.+III. után tiszt.	II. v. III. törét közép	
III. közép	340 "	Kiv. gor. henger	III. törét goromba	V. törét henger
II. közép	340 "	"	II. törét goromba	V. "
III. goromba	500 "	"	IV. törét henger	V. "
II. goromba	500 "	"	III. törét henger	V. "
IV. finom	400 "	Kiv. finom henger	I.-IV. goromba Ref.	V. "
I.+IV. goromba	400 "	Kiv. közép henger	V. törét henger	V. "
I.+V. törét	300 "	Lángdara henger	VI. törét henger	VI. "
VI. törét	300 "	Zsemledara henger	VII. törét henger	VII. "

3-6
 tonna terhet
 10000 uton is szállíthat
 1-2 lóval
 Légengörgő
 Lovashocsin
 Gyártja: **ORENSTEIN ÉS KOPPEL**
 MAGYAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.
 BUDAPEST, VI., VILMOSCSÁSZAR-ÚT 31

Magyar Molnárcéh előadóüése.
Brabender C. W. mérnök új lisztjavító eljárása.
 A Magyar Molnárcéh január 4-i előadóülésén Brabender C. W. düssburgi mérnök mutatta be filmeken lisztvizsgálókészülékét. Ismertette *Glutográf* néven forgalomba hozott új sikérvizsgáló készülékét, melyet olyan kismalmok részére szerkesztett, melyek nem képesek drága készülékek beszerzésére. Ismertette új lisztjavítóeljárását is. Ennek az képezi alapját, hogy vizsgálatát szertén a különböző lisztjavító szerek, így a bromátok is lisztjavító hatásukat voltaképpen csak azzal érték el főként, hogy a liszt oxidációját mozdították elő. E tapasztalat alapján új készüléket szerkesztett, melyben az oxidálószer maga a levegő, melynek oxidációs hatását dichloramin és monochloramin gázokkal fokozza és miután katalizátorszerű feladatukat teljesítették, egy ügyes berendezéssel a lisztből kivonja. Így a lisztben idegen anyagnak nyoma nem marad a legminuciózusabb vegyi vizsgálat után sem. Az eljárást feltalálója *Elektramin* eljárásnak nevezi.
 Az előadótérmet teljesen megtöltő hallgatóság az előadást nagy figyelemmel kísérte és élénk tet-zéssel fogadta.

Kiépítik a kettőskörösparti békési kikötőt.
 Mint ismeretes, a földművelésügyi minisztérium vezetése alatt folyamatban van a békesszentandrás hatalmas duzzasztómű építése, mely a Körös folyókat egészen Békésig teszi majd hajózhatóvá. Ily módon Békés nagyközség, melynek csak egyedül 60.000 kat. hold prima gabonatermő határa van, mint körösforgalmi legfőbb gyűjtő- és elosztó forgalmi központ lesz s így a földművelésügyi minisztérium ott egy nagyszabású, rendszeres rakodókkal, raktárakkal, tárházakkal, áruszínekkel és megfelelő korszerű berendezésekkel felszerelt kikötő építését határozta el. Az idevágó tervek már teljesen elkészültek s ez alapon az építési költséget egyelőre egymillió pengőre számították. E költségen belül a legnagyobb építmény egy 250 vagon befogadására alkalmas öteletes vasbeton gabonatárház lesz. A számítások szerint a Körösök hajózhatóvá tételével a forgalom mintegy 2 millió mázsára becsülhető, melyből 600-700.000 q forgalom fog jutni a békési kikötőnek. A kikötő építésének megkezdése még ez évre várható.

Stabil és félstabil gőzgépek,
 kazánok és alkatrészek,
 műhelygépek, kézi szer-
 számok kaphatók
EGYESÜLT MAGYAR MALOMIPAR R. T.
 Budapest, V., Ujpesti-rakpart 39.
 Telefon: 292-279.

„COLUMBA-LILIPUT“
 nagyteljesítményű triór
kis- és közép malmoknak
 Kisebb szemvesztéssel tökéletesebben trióröz,
 mint a lassúforgású triór henger

STAHEL ÉS LENNER
 TRIÓR- és LEMEZYUKASZTÓGYÁR RT.
 Budapest, VI.,
 Országbíró-u. 44-46. szám

Legkisebb munkabérek az olajsajtoltóiparban.

Az ipartügyi miniszter rendeletére a molnáripari bérmegeállító bizottság f. hó 10-i ülésében megállapította az olajsajtoltóipar legkisebb munkabéreit. A bizottság elnöke szakértőként meghívta az ülésre a nyiregyházi ker. kir. iparfelügyelőséget, Schmidt Antal (Vállaj), Gábor Jenő igazgatót (Nyiregyháza), Weisz Mórt (Szomotor), Neuwelt Gyulát (Beregszász), Farkas Jánost (Szeged), Albus R. T. és Hutter-Lever R. T.-ot (Budapest). A VINOSZ-t Herczeg Kornél ú. v. igazgató képviselte.

A határozat az országot a rendelet szempontjából négy területi csoportra osztotta, ú. m.: I. Budapest, II. törvényhatósági joggal felruházott városok, valamint Nyiregyháza és Nyirbátor, III. megyei városok és a következő községek: Anares, Kótaj, Nyir-mada, Kisvárd, Nagykálló, Vállaj, Mátészalka és Nagyszőlős. IV. A többi, — az I—III. csoportba nem sorolt községek.

A bizottság öt munkabérsoportot és ezek részére a következő órabérek állapította meg:

Munkabérsoportok	I.	II.	III.	IV. terül. csop.-ban
I. gépész és motorkezelő	61	52	47	43
II. pörkölő, kővágó, zúzó és hajlító	59	50	44	41
III. sajtoltó, mázsáló, pogácsakezelő	52	44	40	37
IV. egyéb férfimunkások	43	36	33	29
V. női munkások	30	24	22	20

Olyan munkavállalóknak, akik kettősen, — a malomban és az olajmalomban is — vannak foglalkoztatva, mindig a reájuk előnyösebb munkabér fizetendő.

Heti 60 munkaórán felül teljesített munkaórákért túlmunkabér fizetendő.

A határozatot még közlése után a hivatalos lapban a megjelenésétől számított 8 napon belül cülcse az ipartügyi miniszterhez lehet fellebbezni.

Az ülésre meghívott szakértőknek természetesen nem volt szavazati, csak hozzászólási joguk.

Közigazgatási joggyakorlatok.

Malmok által végzett gabonarakarózás.

Alig néhány hónapja, hogy a gabonarakarózást önálló és külön iparágként köztudott iparrá nyilvánították. Annakidején közzölték a rendeletet és annak a malomipart súlyosan érintő határára rámutattunk. Közöltük egyben azt az illetékes helyen kapott felvilágosítást, hogy a rendelet miben és mennyiben vonatkozik a malomiparra. Mint minden új rendelet körül, úgy a szóban forgó rendelet körül is keletkeztek különféle vitás kérdések és eltérő magyarázatok. Ezeknek egyikét dönti el a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 73.124/1939. K. K. M. számú következő határozatával:

Ha valamely malom gabonát olyan feltétellel vesz át, hogy a fél csak az őrlémmel rendelkezhetik, a gabonával magával ellenben nem, tevékenysége nem esik a gabonarakarózó ipar szabályozásáról szóló 41.904/1939. K. K. M. számú rendelet hatálya alá, mert ilyen esetben a gabona átvétele megőrlés céljából történik és a gabonának az őrlés megkezdéséig a malomban tárolása szorosan összefügg a malom ipari tevékenységével, az őrléssel.

Amennyiben valamely malom oly feltétellel vesz át gabonát, hogy a fél rendelkezésére ugyanazt a gabonát, esetleg annak csak egy részét, illetőleg ugyanolyan fajú és minőségű gabonát visszaszolgáltatni köteles, ebben az esetben a malom gabonarakarózást végez, amely a malom tulajdonképeni feladatától, az őrléstől teljesen független és épen ezért a malomnak ez a tevékenysége a hivatkozott rendelet hatálya alá esik.

Malom vagy bármely cég, amely egyébként nem foglalkozik búzával, raktározásával, az állami búzavásárlási akció keretében a buza felvásárlásával megbízott Futura R.-T.-tól állami számlára vásárolt búzát vesz át tárolásra, tisztán erre korlátozott búzatarózási tevékenysége nem esik a hivatkozott rendelet hatálya alá.

Segédi szakhavágó gyakorlat utólagos igazolása.

A 112.981/1932. K. M. sz. rendelet alapján nemcsak a munkakönyv kiállítása után eltöltött és iparhatóságilag be nem jelentett szakhavágó gyakorlatot lehet utólag igazoltatni, hanem azt a gyakorlatot is, melyet a segéd a munkakönyv kiállítása előtt végzett. A segédet nem lehet a tényleg végzett szakhavágó gyakorlat igazolásától azért eltiltni, mert a gyakorlat végzése idején munkakönyvvel nem rendelkezett. (6.266/1939. lp. M. sz. határozat.)

HIREK

Előirányzatok a Pénzügyminisztériumban.

Örömmel olvastuk a Budapesti Közlöny január 6-iki számában, hogy a pénzügyminiszter előterjesztésére a Kormányzó Ur Ófőmoltósága dr. Szemernik Imre miniszteri titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi címet és jelleget, dr. Jakab Dezső miniszteri titkárnak pedig a pénzügyi főtanácsosi címet és jelleget adományozta. Mindketten a pénzügyminisztérium XI. b. osztályába működnek s a malmok ügyes-bajos dolgait megértéssel és szaksterően intézték.

Az ipartügyi minisztériumba berendelt Grimm Pál pénzügyi könyvszakértő a VIII. fizetési osztályba lépett elő.

Az iparfelügyelők helyzetjelentése az 1939. év III. negyedéről. Az iparfelügyelők az ipartügyi miniszternek benyújtott szakösszerű évnegyvedi helyzetjelentésükben a malomiparral is foglalkoznak. Megállapítják, hogy az általános javulás a hosszú idő óta pangó malomiparra is áttért. Ennek eredményeként úgy kereskedelmi, mint a vámmalomban az eddiginél jobban voltak foglalkoztatva.

Legkisebb munkabérmegállapítás a magtisztító iparban. A molnáripari bizottság 1939. december 22-én tartott ülésén meghozta a magtisztító iparban az ország egész területén fizetendő legkisebb munkabérekre vonatkozó határozatát. A fizetendő munkabérek szempontjából a határozat az országot öt területi csoportra osztja. A bérsoportok száma szintén öt.

Gyászír. Résztvétel értesültünk, hogy *Mátai Andor*, az Első Békéscsabai, Miskolci és Debreceni István Gözmalmok Rt. volt igazgatója, elhunyt. A megboldogult 25 évig állott a vállalat élén.

Virág Miklós ny. cégvezető, ki 25 évig állott a Lakos és Székely speciális gépgyár szolgálatában, hosszú szenvedés után elhunyt. Végzettsége — melyen a cég főnökei és alkalmazottai teljes számban jelenek meg — nagy részvét mellett folyó hó 9-én folyt le.

Egy malomtulajdonos autóbalesete. Könnyen végzetessé válhat baleset érte Celledömölkön Szabó János malomtulajdonost. Autóján az állomásra igyekezett kocsivezetőjével. Az úttesten egy ittas asszony bukdácsol és a figyelmeztető túlközlésre sem tért ki. Hogy el ne üsse, Szabó a kocsit a járdaszélre kormányozta s eközben a kocsit egy villanyoszlopnak rohant. A soffőr ennek folytán fejével az úttestre zuhant és súlyos agyrázkódást szenvedett. Maga Szabó János szerencséjére csak kisebb sérüléseket szenvedett.

Nagyarányú olajmag többtermelési akció Németországban. Már több év előtt igénybe vett a kormány minden eszközt az olajmagvak többtermelése érdekében. Sikertült is néhány rövid év alatt a repetermelést 5000 hektárról 50.000 hektárra emelnie. A következő évre azonban még ezt a területet is meg akarják duplázni, sőt arról is szó van, hogy esetleg a háromszorosára emelik. Az olajmagvak többtermelése ugyanis egyik elengedhetetlen kelleke Németország háborús zsiradékellátásának. A termelés érdekében először is a termelők megfelelő mennyiségű és áru nitrogéntrágyát kapnak. Tervezik továbbá, hogy a termelőket termelési és szállítási szerződéseikkel biztosítják s azoknak, akik ilyen szerződéseket kötnek, az olajra megállapított átvételi árnál 10%-kal magasabb vételárát tértenek. Amellett az eddig is szokásos elővételi joguk az olajospogácsára tovább is megmaradna. Végül még kedvezményképen az általuk termelendő olajmagot olajhozamából az országos érvényvel megállapított olajadagon kívül még további adagokat kapnak.

Új malomipari szabadság. Új németországi, malomipari vonatkozású szabadságról írunk a német szaklapok. A szabadsalom tárgyát képező találmányt 684.839. sz. alatt szabadalmazta a német birodalmi szabadsalmi hivatal. Kettős érdekességet ad a szabadsálmunka, hogy annak tulajdonosa Zathureczky Elemér, aki neve után ítélve bizonyára magyar ember. A találmány új őrlési eljárásra vonatkozik, melynek az a lényege, hogy a gabonaszem hámozása és héjának nagy darabokban való leválasztása — a gabonaszem magjának egyidejű felaprózása mellett egy szűrőtorlakkal felszerelt készülék segítségével történik. Az őrlendő magok a készüléken való áthaladásuk közben csak egyszer vágódnak neki a hámozófelületnek. Az egyszerű ütközés után a szabadsálmunka vált magrészekre a tiszta és még lisztes részeket tartalmazó héjrészekről különválasztatnak. Utóbbiak meggyeszer átmennek egy, az előbbihez hasonló eljárásán, miközben szintén csak egy ízben röptetnek a hántolófelülethez, s ezáltal a még rajtuk tapadó lisztes részekről megtisztítatnak.

KÁLMÁN JÓZSEF

műszaki kereskedő
Budapest, V., Kálmán-utca 14.
Telefon: 114-006, 117-189.
Táviratcím: MEDICAGOGÉP.

Fővárosi malom üzembehelyezéséről ad hírt az egyik közgazdasági hetilap. A hír szerint az Első Budapesti Gözmalmi Rt. szándékoszik az évek óta üzemben kívül álló kárpátuceai malmát üzembehelyezni. A hírt kötelességgel fogadjuk, mert az üzembehelyezést a malomipari zártkörű akadályozás s ezzel a körülménnyel a malom vezetősége bizonyára számolt.

Lettországi malomhírek. Lettország legnagyobb malomkoncernje, a „Dzirnavnieks” r.-t. az 1939. évben 13 újabb malomvállalatot szerzett meg. A társulat célja az, hogy a lett alföldet jobban láthassa el malomtermékekkel s hogy a vidéki városokban levő malomhálózatát, mely ezt a vidéket őrlésményekkel látja el, jobban kiépítse. A többiek között hír szerint ez a társaság legközelebb egy nagyobb roszmalmot fog átvenni Dünaburgban és annak közelében egy modern búzamalmot is épített.

Beszűntették a búzaliszt kivételi prémiumát az USA-ban. A washingtoni földművelésügyi minisztérium rendelete szerint az exportbúzaliszt kivételi prémiumát további intézkedésig és 1940. január 3-iki hatállyal beszüntetik. Kivételt egyelőre csak a Philippinákra exportálandó őrlémények képeznek.

Malmi cégjegyzési hírek. *Erdős Malmok Részvénytársaság.* Budapest. Magassy Károly és Wetzl Károly igazgatósági tagok e minősége és cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett. — *Első Békéscsabai, Miskolci és Debreceni István Gözmalmok Részvénytársaság.* Főtelep Miskolc. A békéscsabai főtelep felállítására bejegyeztetett. — *Ella malom és áruforgalmi részvénytársaság.* Bátorkeszi. Ezen részvénytársaság a Budapesten 1939. augusztus 16-án megtartott alakuló közgyűlésen elfogadott alapszabályok szerint keletkezett. Alaptőkéje 150.000 pengő. Az igazgatóság tagjai: Magassy Károly, Magassy László, Farkas Ferenc és Dr. Schier László.

Malmi árverés. A sásdi kir. járásbírósa árverést rendelt a Kárász községbeli gözmalom ellen, melyhez ház, kert és rét is tartozik. Az árverést január 26-án délelőtt 9 órakor tartják meg a sásdi kir. járásbírósnál. Kikiáltási ár 92.719 pengő.

A 75%-os búza és a 70%-os rozs egységes lisztkiőrlését előíró miniszteri rendelet egészen új feladatot elé állítja a malmokat. Számos malom jelenlegi berendezése mellett ezen kiőrlést elérni nem tudja, és különböző módokon igyekszik rendszeret a kiválmaknak megfelelően átállítani. Sok esetben azonban a megoldás nagy nehézségekbe ütközik, miután úgy a fűrész, mint a rendelkezésre álló lőerő majdnem teljes kihasználása folyhat, a rendszerbeli változásra mód nincsen. Több malom épen ezen körülmény miatt már is beállította a magyar szabadsalmat képező Rekord dereceőrli és korpakiőrli gépet, mely csekély fűrészhelyet és aránylag kis lőerőt igényel. Ezen gép előnyeit a malmok mindinkább kezdik felismerni, ami azt eredményezte, hogy számos malom az első darab beállítás után továbbiakat szerzett be. Örvedetes körülmény, hogy egy magyar szabadsalom van hivatalos a mostani helyzet által előállított rendszerbeli hiányosságokat pótolni.

A fontosabb nyersanyagok világgia áralakulása. A m. kir. gazdaságtudató intézet legújabb jelentése feltünteti a legfontosabb nyersanyagok áralakulását a háború kitörésétől kezdődőleg, összehasonlítva az árakat az 1939. január 31-i árakkal. A kimutatás szerint az árak a következőképen alakultak:

Áru	1939. I. 31.	1939. XII. 15.
nyersvas	New-York	dollár/tonna 20.61 24.50
rez	"	cent/lb 10.275 12.50
ólm	"	" 4.75 5.50
cink	"	" 4.50 6.—
cinn	"	" 46.37 50.50
kaucuk	"	" 15.50 19.75
ásványolaj	"	cent/barrel 96.— 102.—
gyapot	"	cent/lb 8.99 11.33
rotációs papír	"	dollár/tonna 50.— 50.—
búza	Chicago	cent/bushel 69.— 103.5/8
tengeri	"	" 50.3/4 55.5/8
rizs	Rangoon	rupia/7500 lb 215.— 300.—

A legnagyobb áremelkedést a cink érte el az összes fémek közül. A búza és tengerinél az áremelkedés tulajdonképen csak november végén kezdődött. Mint a táblázat mutatja, az összes nyersanyagok ára kisebb-nagyobb mértékben emelkedett. Kivételt csak a rotációs papír képez, melynek ára eddig változatlan maradt.

Gabonatisztítógépek

Modern építésű Tarárok:

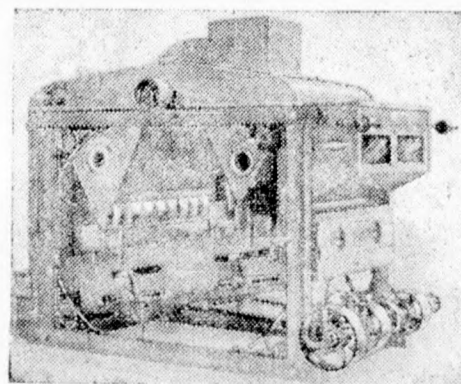
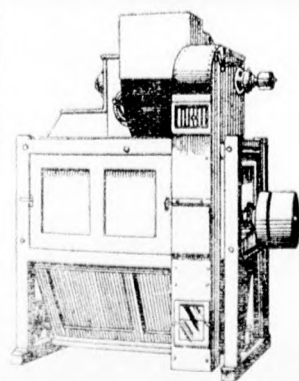
lebegtető szélosztályozókkal, keféstisztítási rostákkal, kivesz minden ördögbockort, keféfűvet, fűmagvakat, üszkös szemeket.

VICTORIA gabonakefélő:

lekefél minden a gabonaszemre tapadt piszkot, üszköt stb

GRAEPEL HUGÓ b. t. gépgyár

Budapest, X., Szilády-utca 20-30 ~ Telefon: 149-073
Szállítunk minden malomgépet, rostalemezt

SZERKESZTŐI LÉZENETEK

B. Jenő Sárrétudvari. A kiírási rendelet kivétel nélkül minden malomra vonatkozik. Kizárólagos vámmalom azonban nincsen arra kötelezve, hogy a búzát 75, a rozst 70%-ra őrlje ki. Egyéb liszt-fajokat azonban nem készíthet, csak amelyek a rendeletben elő vannak írva és ezek is hivatalosan megállapított jelegminta szerinti kivételben. Természetes, hogy a Gabona- és Lisztkezelési állomás nem azért küldte meg Önnek és minden malomnak a jelegmintaikat, hogy azokat ne tartsák be. Láttuk a nekünk beküldött lapot s nem csodáljuk, hogy nem szakmabeli lap a rendeletet nem tudja helyesen kommentálni, mikor annak helyes értelmezése még a szakmabelieknek is annyira nehéz. Egyébiránt a rendeletet szigorúan fogják ellenőrizni és az ellene vétőket még szigorúbban megbüntetik. Január 1-je óta tilos régi jellegű liszteket előállítani és kiszolgáltatni. Aki ezt ennek dacára teszi, az magára vessen, ha szigorú bírságot kap.

Brösstl Gáspár Kisléta. Nem közölhetjük az olajárakat, mert napraforgóolajban nincs nyilvános forgalom, mióta a készletek zárólva vannak és csak a Futura vásárolhat és adhat el olajat. A helyi viszonylatban kialakult termelői olajárakról a VINOSZ adhat Önnek felvilágosítást, tehát sziveskedjék hozzáfutni. A pogácsaárak maximálva vannak rendeltetleg s így ebben a cikkben csak a maximált árak mellett lehet forgalom, amely árak nem változnak, általánosan ismeretesek s jelenleg nem is képezik tőzsdei jegyzés tárgyát. A többi terítakarmányt és konkolyt szintén nem jegyzi a tőzsde már jó idő óta. Ha itt-ott van üzlet ezekben a cikkekben a tőzsdén, akkor a tőzsde mindig közzéteszi az árakat s ilyenkor mi is közöljük.

Névtelen molnár. Az 1939. évi július 24-én országos hatályba lépett molnáripari hetibér-rendelet (34238/1939. — XIII. Ip. M. sz.) értelmében: „Szakképzett molnárségének legalább a 3. bércsoport részére megállapított béreket kell fizetni akkor is, ha a 4. vagy 5. bércsoportokban felsorolt munkakörökben dolgozik. Kivételek: az irodaszolgá, a kapus, éjjeliőr, kocsis, udvaros, kerti munkás és hasonló nem szakmabeli munkakörben dolgozók.”

Kismalom. A kiírási rendelet alól senki sem mentes. Az minden malomra kötelező. A rendeletnek a kiírási arányra vonatkozó részei azonban, tehát az 1. §. (1) bekezdés és a 2. §. (1) bekezdés csak a kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malmokra vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy a kizárólagos vámmalom nem tartozik a búzát, rozst és kétszerest a rendeletben meghatározott 75, illetve 70%-ra kiőrölni, hanem ennél alacsonyabb százalékra is őrlhet. De a tisztán vámmalom is csak a rendeletben meghatározott lisztfajokat és ezeket is csak a megállapított lisztjellegmintaikkal egyezően állíthatja elő.

Vizimolnár. Feltéve, hogy az Ön által közölt vízmennyiség egyenletes és az év minden szakában rendelkezésre áll, akkor a rendelkezésre álló másodpercenkénti 60 l. vízmennyiséget legalább 4 méter eséssel kell vezetni, hogy a kívánt kérésű Le teljesítményt ki lehessen hozni. Vízépítési szakértőnk a jelen esetben egy nyitott aknában felállítandó Francis-rendszerű turbinát ajánl 430 perccenkénti fordulattal, hogy célt érhesse. A csekély vízmennyiségre való tekintettel vízikereket semmi esetre sem ajánlhatunk. Természetesen csak szakcéhez forduljon a turbina beszerzése és méretezése iránt. Cégetek elvből nem ajánlhatunk. De ha korábbi lapszámainkat átlapezza, feltétlenül talál hirdeteink között megfelelő gyárat, vagy céget.

Leonid molnármester. Csizávia Lajosnak az Ön által már ismert műven kívül jelenleg nem tudunk más magyar nyelvű szakkönyvet ajánlani. Annál gazdagabb azonban a német szakirodalom s ha Ön — mint írja — teljesen jól érti a német nyelvet, úgy a következő műveket ajánljuk Önnek: Baumgartner: Lehr- und Handbuch für Müllereij und Mühlenbau, ára 7.— RM, Franz Scheuch: Von Getreide zum Brot, ára 3.90 RM, Ing. Max Becher: Mühlen-Diagramme, ára 2.40 RM, Ing. Leo Hopf: Taschenbuch für Müllereij und Mühlenbau, ára 5.— RM. — A liszt kémiai és fizikai tulajdonságaira vonatkozólag: Natalie P. Kosmin: Das Problem der Backfähigkeit, ára 7.50 RM, végül a hántolásra vonatkozó ismereteket illetőleg: Fritz Böhm: Die Schälsmüllereij, ára 2.40 RM. A művek kiadóhivatalunk útján is megrendelhetők.

A D Ó Z Á S

A felvidéki adózók hátralékainak rendezése.

A pénzügyminiszter 190.000/1939. P. M. szám alatt rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében a visszacsatolt területek adófizetőinek az 1938. évből, vagy előző évekből eredő adóhátralékait hivatalból rendezni kell. A rendezés kiterjed minden egyenesadó, adópótlékok és járulékok, forgalmiadó, alkalmazottak kereseti adója és vagyonadóból származó hátralékokra. Minden hátralékost kérelem nélkül is bevonnak az eljárásba. A rendezés figyelembe fogja venni az adóalany teherbíróképességét és általános életkörülményeit. A rendezés történhetik a hátralék teljes törlése, a tőkehátralék részbeni elengedése, a pótlékok és kamatok mérséklése vagy elengedése, végül méltányos részletfizetési kedvezmény engedélyezése útján.

A csomagoló anyagok forgalmiadó köeleztsége.

A m. kir. pénzügyminiszter 143.534/1939. XI.—b. P. M. számú határozatával a következőket rendeli: Az 1921:XXXIX. t.-c. 33. §. (1) bekezdése értelmében az áru csomagolásának költségét még akkor is az adó alapjához kell számítani, ha az áruházo kötelezte magát, hogy a csomagolás anyagát (tartályokat) bizonyos meghatározott értékben visszaveszi. Abban az esetben, ha az eladó a tartályokat kölcsön adja és annak ellenértékével a vevőnek sem számláját, sem a folyószámláját nem terheli meg, csupán a letart szemponjtábjából tartja nyilván, a tartályok értéke forgalmi adó (adóválság) alá nem esik. Nem kell forgalmi adó (adóválság) alapjához számítani a tartályok ellenértékét akkor sem, ha az áruházo a tartályok ellenértékével a vevő számláját (folyószámláját) kizárólag nyilvántartás céljából külön tételben megterheli s a tartályok kölcsönjellegét a számlán is kifejezetten feltünteti. Ilyen esetekben ugyanis a tartályok visszaküldésével tényleges vételár kiegyenlítés nem történik és a jóváírás csupán a nyilvántartás célját szolgáló terhelésnek könyvelési úton való törlesztést jelenti. Levonható végül a törvény 49. §-a alapján a forgalmi adó alapjából a tartályoknak az az ellenértéke, melyet az áruházo biztosítottként (betétként) a vevőtől beszedett s a tartályok visszaállítására alkalmával a vevőnek ugyanolyan összegben visszafizetett. A tartályok ellenértékét ilyen esetekben is külön tételben kell számlázni és nyilvántartani. Minden más esetben, amikor a tartály értéke nincs külön feltüntetve és nyilvántartva, vagy amikor nem a kölcsönadott tartály visszaszállításával, hanem más módon lett kiegyenlítve, vagy amennyiben az áruházo a tartályt a számlán feltüntetett értéknel alacsonyabb áron veszi vissza, a forgalmi adót (adóválságot) a tartály költségei után is le kell róni, mert nyilvánvaló, hogy ezekben az esetekben az eladó a csomagoló anyagát az áruval együtt ruházta át és a csomagoló anyag visszavétele nem storno, hanem visszavásárlás útján történik meg.

GABONA-, TERMÉNY- ÉS LISZTPIAC

Gabonapiac.

Búza. A termelők részéről tovább gyengült a kínálat. A nagymalom részéről sem mutatkozott nagyobb kereslet, miután az őrléshez szükséges búzamenyiségeket a tárolt állami készletből fedezték. Export célokra dunántúli és eszakiországi áru iránt mutatkozik élénkebb érdeklődés január—márciusi terminusokra. A dunai hajóbúza szállítási szünetel és így az exportforgalom lényegesen csökkent.

Rozs. Kínálat hiányában a forgalom úgyszólván szünetel, a vidéki piacokra kerülő kisebb tételek a helyi fogyasztás vásárolja fel, hízalási célokra.

Megkezdődött a

CONCORDIA - MALOM leszereklése

A teljes berendezés darabonként is kedvező árak mellett kerül eladásra.

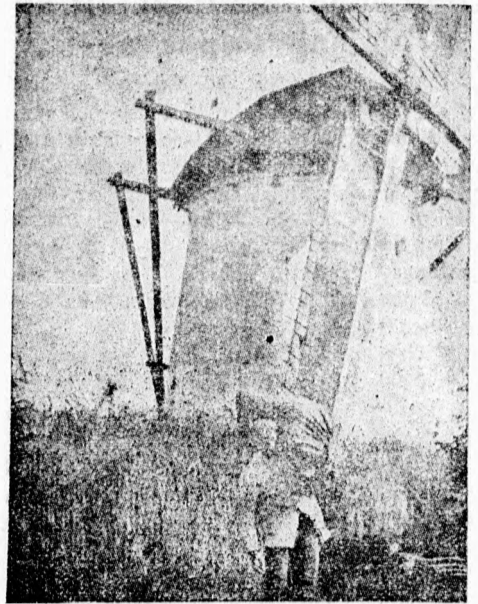
A malomgépeken kívül

**szerszámgépek,
hengerrovátkológépek**

stb. is eladásra kerülnek.

KENDOFF ANTAL
gépészmérnök,

Budapest, XIII., Lehelu.- 64. - Telefon: 293-036

Eredeti KREFELDI hernyóselyem szitaszövetek

Magyarországon is kaphatók.

Szavatoltan elsőrangú minőség. Meglehetően olcsó árak.

Vezérképviselőt:

HOFER műszaki olaj és villamossági kft.
Budapest, VII., Király-utca 55. sz.
Telefon: 145-315.

Arpa. A kereslet megélnkült és a sörgyárak a megengedett legmagasabb árakat szívesen megfizetik a piacokra kerülő tételekért. Takarmányárpat a gazdák nem adják el, miután a tengeri ára lényegesen magasabb és így meglévő készleteiket hízalásra fordítják, csupán a sörgyáraktól került piacra kisebb tétel kiostált áru, mely a hízaladónál könnyen talált elhelyezésre.

Zab. A kínálat gyengült. Mintaszerinti jóminőségű tételekért a megengedett legmagasabb árat fizették.

Tengeri. Prompt tisztai áru iránt, valamint február—márciusi terminusokra tovább fokozódott a kereslet, a kínálat viszont mérsékelte. A hideg időjárás fokozza a kereslet megnövekedését a prompt áru iránt is, miután a későbbi terminusok magasabb árai már az arbitrázst is lehetővé teszik. A január—márciusi tengeri ár között legutóbb 2.30 P különbség mutatkozott.

Korpa. A kínálat gyenge és az alsótiszai állomásokon áruhiány mutatkozik.

8-as. A magas takarmányárak miatt 8-as liszt iránt is élénkült az érdeklődés és a kisebb malmok már ezen cikkből sem rendelkeznek megfelelő készletekkel.

Gabonakészárúzet: (Az árak pesti paritásában)

Tiszavidéki búza		Tiszántúli tengeri	20.30—20.50
Felsőtiszaí búza		Egyéb áll. tengeri	20.00—20.15
Duna—Tiszaközi		Kiváló sörárpa	22.00—22.55
Fejérmegyei búza	20.05—21.05	Prima sörárpa	21.00—21.55
Dunántúli búza		Sörárpa	20.00—20.30
Kisalföldi búza		1a 65-66 kg tak árpa	17.80—18.05
Pestvidéki rozsa	15.70—15.95	Középmín. árpa	17.30—17.55
Más szárm. rozsa	15.90—16.15	Középmín. zab	19.90—20.05
		Elsőrendű zab	20.05—20.15

Fontosabb határ- és hajóállomások árai:

Hajóbúza 80 kg-os ab	hajóállomás	21.30—21.40
Exportbúza 80 kg-os	Hegyeshalom, Murakeresztur, Gyékényes, határ tranzit	21.30—21.40

Vagyonválság búza ára: január hónapra 20.— P

Lisztpiac.

A balföldi lisztüzletben kisebb stagnáció volt észlelhető. A sütőipar igyekszik meglévő készleteit felhasználni, hogy újabb vételeit már az új rendeletnek megfelelő típusokból eszközölhesse. Az új típusú egységek kenyérlisztből nagyobb eladások még nem történtek.

Búzakorpa	14.10—14.35
8-as takarmányliszt	16.30—17.00

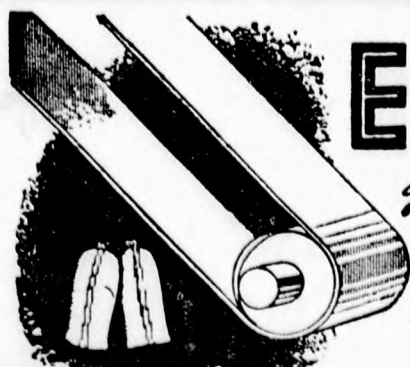
Hivatalos lisztárfolyamok:

(szokásos malomkondíciókkal, március—áprilisi szállításon)

Búzaóra	38.48—39.48	5	31.63—32.63
Ogg	37.48—38.48	6	26.63—28.63
Og	37.48—38.48	7	19.38—20.38
OF	37.48—38.48	RO	30.05—32.05
2gg	36.13—36.63	RO/I	27.30—29.05
2g	36.13—36.63	RI	21.30—23.05
4	33.88—34.88	RII	18.55—19.55

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:

Dr. KARACSON JENŐ.

EMERGÉ

gumitextil hajtósíj

A MALOMBAN IS,
szavartalan munkát
biztosít!